

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

<<Τα ΔΠΧΑ 1-16 και η αξία που αυτά προσδίδουν στις επιχειρήσεις >>

ΟΝΟΜΑ: Πάλλας Ευάγγελος

ΑΜ: 15088

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ :

Ροδοσθένους Μαρία

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής
University of West Attica

ΑΘΗΝΑ , ΙΟΥΛΙΟΣ 2019

Περίληψη

Η παρούσα εργασία έχει στόχο να παρουσιάσει τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και να αναδείξει τις επιπτώσεις που υπάρχουν κατά την εφαρμογή τους διεθνώς και στην Ελλάδα. Ως μεθοδολογία ακολουθείται η βιβλιογραφική ανασκόπηση της ελληνόγλωσσης και ξενόγλωσσης αρθρογραφίας και βιβλιογραφίας και ως ερευνητική μέθοδο η περιπτωσιολογική μελέτη, με λεπτομερή ανάλυση του ΔΠΧΑ 13.

Τα αποτελέσματα φανερώνουν τη σημαντικότητα που παρουσιάζει η παρουσία συγκεκριμένων προτύπων στη λογιστική επιστήμη. Συμπεραίνεται η ανάγκη υιοθέτησης των ΔΠΧΑ από περισσότερες χώρες και μορφές οντοτήτων σε παγκόσμιο επίπεδο και στην Ελλάδα, καθώς παρουσιάζουν σημαντικά πλεονεκτήματα σε πολλά ζητήματα, με ποιο σημαντικά την ποιότητα πληροφόρησης και τη βελτίωση στην ανάγνωση των οικονομικών καταστάσεων.

Λέξεις Κλειδιά: ΔΛΠ, ΔΠΧΑ, Εύλογη Αξία, Ελλάδα.

Abstract

This paper aims to present the International Financial Reporting Standards (IFRS) and to highlight the implications of their implementation in Greece and internationally. The methodology is followed by a bibliographic review of the Greek language and foreign language literature and bibliography, and as a research method the case study, with a detailed analysis of IFRS 13.

The results reveal the importance of the presence of specific standards in accounting. The need for adoption of IFRS by more countries and entities at global level and in Greece is concluded, as they present significant advantages in many issues, the importance of quality of information and improved reading of financial statements.

KeyWords: IAS, IFRS, Fair Value, Greece.

Περιεχόμενα

Περίληψη	2
Abstract	3
Κεφάλαιο 1	7
Η Λογιστική Τυποποίηση	7
1.1 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ	7
Κεφάλαιο 2	12
Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ)	12
2.1 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΔΛΠ	12
2.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΛΠ	17
2.3 ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΔΛΠ	18
2.4 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΔΠΧΑ	19
2.5 ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΔΠΧΑ	21
Κεφάλαιο 3	29
Εφαρμογή των ΔΛΠ-ΔΠΧΑ στην Ευρώπη και στην Ελλάδα	29
3.1 ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΠΕΛΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΛΠ - ΔΠΧΑ	29
3.2 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΥΣΧΕΡΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΛΠ - ΔΠΧΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	30
3.3 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΛΠ - ΔΠΧΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	32
Κεφάλαιο 4	39
Μελέτη Περίπτωσης το ΔΠΧΑ – 13	39
4.1 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ	39
4.2 ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 13 - ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ	44
4.3 Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΔΠΧΑ 13 ΔΙΕΘΝΩΣ	48
4.4 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	50
Κεφάλαιο 5	52
Συμπεράσματα	52
Βιβλιογραφικές Αναφορές	54

Εισαγωγή

Ο κλάδος της λογιστικής αποτελεί μέρος του οικονομικού συστήματος και δέχεται διαρκώς τις ραγδαίες επιδράσεις που συντελούνται με μεγάλη ταχύτητα στο εξωτερικό παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον. Αυτό το γεγονός διαμορφώνει συνεχώς την ανάπτυξη της λογιστικής επιστήμης ως κύριο εργαλείο για τη μέτρηση και την αξιολόγηση των οικονομικών καταστάσεων και την αποτύπωση της οικονομικής δραστηριότητας. Οι συνεχείς εξελίξεις σε συνδυασμό με την πολυπλοκότητα του κόσμου των επιχειρήσεων, διαμόρφωσε την ανάγκη για συνοχή και ομοιόμορφη κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καθώς αυξάνεται όλο και περισσότερο στο διεθνές περιβάλλον η μετακίνηση κεφαλαίων και η δημιουργία πολυεθνικών εταιριών. Επιπλέον, στη σύγχρονη εποχή αποτελεί αναγκαιότητα η αξιόπιστη και περιεκτική πληροφόρηση για την ακριβή παρουσίαση της οικονομικής και διοικητικής οργάνωσης των επιχειρήσεων. Οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις τέλους χρήσης των οικονομικών μονάδων εξετάζονται από τους stakeholders σε διάφορες χώρες, που συνήθως ισχύουν διαφορετικοί κανόνες παρουσίασης του οικονομικού αποτελέσματος, της δραστηριότητας και μέτρησης της περιουσίας τους. Αυτοί οι παράγοντες ενίσχυσαν την προσπάθεια πολλών χωρών να υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν ενιαία λογιστικά πρότυπα, ώστε εκτός των άλλων να εξασφαλίζεται και η δυνατότητα σύγκρισης μεταξύ των λογιστικών καταστάσεων που συντάσσουν διάφορες επιχειρήσεις.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (προσφάτως Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς), αποτελούν σήμερα ένα αποδεκτό μέσο μέσω του οποίου εκφράζεται η επιστήμη της λογιστικής. Αποτελούν μια κωδικοποιημένη μορφή λογιστικών αρχών και κανόνων που εφαρμόζονται για τη σύνταξη των λογιστικών καταστάσεων. Η καθιέρωση τους στοχεύει στη δημιουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων για μια ολοκληρωμένη και αποτελεσματική αγορά κεφαλαίων, που θα προκύψει από τη σύγκριση των καταστάσεων στην ενιαία αγορά, διευκολύνοντας τον ανταγωνισμό και την κυκλοφορία των κεφαλαίων.

Στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας, θα γίνει σύντομη αναφορά στη λογιστική τυποποίηση. Εν συνεχεία στο δεύτερο κεφάλαιο θα γίνει αναφορά στα ΔΛΠ στις κυριότερες διατάξεις τους, στα κύρια χαρακτηριστικά τους, με αναφορά στις δυσχέρειες και στις επιπτώσεις από την εφαρμογή τους στη χώρα. Γίνεται εκτενής αναφορά στα ΔΠΧΑ που αποτελούν τον

κορμό της παρούσας εργασίας και βιβλιογραφική ανασκόπηση σχετικά με την εφαρμογή τους στην Ελλάδα. Στο τρίτο κεφάλαιο αρχικά γίνεται εισαγωγική αναφορά για το εννοιολογικό περιεχόμενο της εύλογης αξίας και στη συνέχεια ως περιπτωσιολογική μελέτη παρουσιάζεται αναλυτικά το ΔΠΧΑ 13.

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι ο αναγνώστης να γνωρίσει τα ΔΠΧΑ, τα πλεονεκτήματα που παρουσιάζουν και τις αλλαγές που έχουν επέλθει στη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συνέπεια της εφαρμογής τους.

Κεφάλαιο 1

Η Λογιστική Τυποποίηση

1.1 Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

Η λογιστική επιστήμη ήρθε να καταλάβει όλο και περισσότερο σημαντική θέση στη λειτουργία των σύγχρονων βιομηχανικών κοινωνιών. Οι λογιστικές εξελίξεις εντός μιας οντότητας είτε στον ιδιωτικό είτε στο δημόσιο τομέα, συνδέονται όχι μόνο με τη διαχείριση των οικονομικών πόρων, αλλά και με τη δημιουργία συγκεκριμένων μοντέλων που σχετίζονται με την άρθρωση των μορφών διαχείρισης, την οργανωτική κατάτμηση και την ενίσχυση ή τη δημιουργία συγκεκριμένων προτύπων εξουσίας και επιρροής (Burchell et al, 1980).

Τα λογιστικά πρότυπα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εποπτεία των εταιρειών. Επιτρέπουν τρίτα μέρη να αξιολογήσουν τα οικονομικά στοιχεία μιας εταιρίας, να ελέγξουν τη βιώσιμότητα της και να παράσχουν χρήσιμη πληροφόρηση στους επενδυτές, σημαντικά στοιχεία που βοηθούν στη λήψη επενδυτικής απόφασης. Η λογιστική επιστήμη έχει σχεδιαστεί με τρόπο, έτσι ώστε να παρέχει μια «αναπαράσταση» του πλούτου και των περιουσιακών στοιχείων μιας οντότητας. Συνεπώς, το περιεχόμενο των λογιστικών προτύπων μπορεί να αποδυναμώσει και να ενισχύσει τον έλεγχο που ασκείται σε μια οντότητα, τροποποιώντας τις υποχρεώσεις αναφοράς που πρέπει να τηρεί. Η εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων είναι ζωτικής σημασίας για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της αγοράς και των συμφερόντων της πλειοψηφίας, που διακυβεύονται από την αυξανόμενη εμφάνιση διαφορετικών προτύπων και τον προφανή κίνδυνο ύπαρξης αντιφάσεων (Heem, 2007). Η διεθνής λογιστική βιβλιογραφία παρέχει αποδεικτικά στοιχεία ότι η ποιότητα των λογιστικών στοιχείων έχει οικονομικές συνέπειες, όπως για παράδειγμα το κόστος του κεφαλαίου, την αποδοτικότητα κατανομής του κεφαλαίου και την κινητικότητα του διεθνούς κεφαλαίου (Jeno, 2011).

Η εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων είναι ζωτικής σημασίας για τη σύγκριση των εταιρειών εντός μιας ενιαίας αγοράς, όπου το κεφάλαιο μπορεί να κυκλοφορεί ελεύθερα. Οι επενδυτές προκειμένου να αποφασίσουν εάν θα διαθέσουν τα κεφάλαιά τους σε μια εταιρία,

χρειάζονται αξιόπιστες πληροφορίες για τη συγκεκριμένη εταιρία. Τα λογιστικά πρότυπα αποτελούν εγγύηση ότι έχουν πρόσβαση σε απαιτούμενες πληροφορίες. Το περιεχόμενο των προτύπων επηρεάζει την εικόνα που έχει ένας επενδυτής για μια εταιρία και καθορίζει εάν οι οικονομικές πληροφορίες που αποκαλύπτονται για μια εταιρία, μπορούν να θεωρηθούν αξιόπιστες και ως εκ τούτου, να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση των συμφερόντων του επενδυτή. Τα πρότυπα συμβάλλουν στη διατήρηση της εμπιστοσύνης των επενδυτών και των αποταμιευτών στις οικονομικές και χρηματοπιστωτικές αγορές του οικονομικού συστήματος. Συνεπώς, με δεδομένη τη σημασία των λογιστικών προτύπων για την οικονομική σταθερότητα και λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών, η παρέμβαση των θεσμικών φορέων αποτελεί βασική προϋπόθεση. Το κράτος πρέπει να επιβάλει νομικούς περιορισμούς που εγγυώνται την αξιοπιστία, την ακρίβεια και την αξιοπιστία των οικονομικών πληροφοριών που γνωστοποιούνται από τις εταιρείες (Jeno, 2011).

Ο στόχος της διοίκησης των επιχειρήσεων είναι η παροχή ενός συνόλου εργαλείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ικανοποίηση των απαιτήσεων κάθε εφαρμογής. Δεδομένου ότι οι λογιστικές εφαρμογές δεν έχουν ομοιόμορφες απαιτήσεις ασφαλείας και αξιοπιστίας, δεν είναι δυνατόν να δημιουργηθεί ένα ενιαίο λογιστικό πρωτόκολλο και ένα σύνολο υπηρεσιών ασφαλείας που θα καλύπτει όλες τις ανάγκες. Η επιχειρηματική διαχείριση απαιτεί να μετράται, να βαθμολογείται, να κατανέμεται και να επικοινωνεί η κατανάλωση πόρων μεταξύ των κατάλληλων μερών. Οι Διοικήσεις των επιχειρήσεων χρησιμοποιούν λογιστικές πληροφορίες για να καθορίσουν στόχους για τις οργάνωσεις τους, να αξιολογήσουν την πρόοδό τους προς αυτούς τους στόχους και να λαμβάνουν διορθωτικά μέτρα αν κάτι τέτοιο θεωρείται αναγκαίο. Το διεθνές σύστημα λογιστικής πληροφόρησης παρέχει τις υπηρεσίες του σε μια ευρεία ποικιλία χρηστών, όπως είναι οι επενδυτές, οι κυβερνητικές υπηρεσίες, το κοινό. Επίσης, πολλοί είναι εκείνοι οι εργαζόμενοι που ασχολούνται με τη λογιστική επιστήμη στις επιχειρήσεις, όπως είναι οι εσωτερικοί ελεγκτές, οι εμπειρογνώμονες συστημάτων, οι σύμβουλοι διαχείρισης. Από την αποτύπωση των ανωτέρω παραγόντων, φαίνεται πως η λογιστική ως διοικητικό εργαλείο αποτελεί ένα εργαλείο ειδικού σκοπού, στο οποίο δεν πρέπει να γίνεται κατάχρηση. Στην πραγματικότητα η λογιστική πρέπει να χρησιμοποιείται στο πλαίσιο της επιχείρησης για να αξιολογεί και να διαμορφώνει εναλλακτικές στρατηγικές. Σε αυτό το πλαίσιο υπάρχει η ανάγκη η πρόσβαση σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες να γίνεται βάσει εναρμονισμένων λογιστικών προτύπων και διαδικασιών (Jeno, 2011).

Περαιτέρω, με την αυξανόμενη παγκοσμιοποίηση της αγοράς, οι διεθνείς επενδυτές χρειάζονται πρόσβαση σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες βάσει εναρμονισμένων λογιστικών προτύπων και διαδικασιών. Οι επενδυτές αντιμετωπίζουν συνεχώς οικονομικές επιλογές που απαιτούν σύγκριση των οικονομικών πληροφοριών. Χωρίς εναρμόνιση της υποκείμενης μεθοδολογίας των οικονομικών εκθέσεων, οι πραγματικές οικονομικές διαφορές δεν μπορούν να διαχωριστούν από τα εναλλακτικά λογιστικά πρότυπα και διαδικασίες. Η εναρμόνιση χρησιμοποιείται ως συμφιλίωση διαφορετικών απόψεων, η οποία είναι πιο πρακτική από την ομοιομορφία, η οποία μπορεί να επιβάλει τη λογιστική άποψη μιας χώρας σε όλους τους άλλους. Οι οργανισμοί, ιδιωτικοί ή δημόσιοι, χρειάζονται πληροφορίες για το συντονισμό των διαφόρων επενδύσεων σε διάφορους τομείς της οικονομίας. Με την ανάπτυξη των διεθνών επιχειρηματικών συναλλαγών από ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς, η τυποποίηση του τρόπου με τον οποίο εκπονούνται οι εκθέσεις, μπορεί να ενισχύσει σημαντικά την αξία των λογιστικών συστημάτων στους χρήστες τους και να αυξήσει τη διαφάνεια στους επενδυτές και τις ρυθμιστικές αρχές (Beke, 2011).

Σύμφωνα με την επιχειρηματική πρακτική είναι προφανές ότι, η χρήση εναρμονισμένου διεθνούς λογιστικού συστήματος οδηγεί σε μείωση της ασυμμετρίας των πληροφοριών μεταξύ των ιδιοκτητών και των διαχειριστών. Σε άλλη περίπτωση, η ύπαρξη ασυμμετρίας αυξάνει το κόστος των μετοχών και καθίστανται λιγότερο ακριβείς οι οικονομικές προβλέψεις.

Η καταγραφή και επεξεργασία των λογιστικών πράξεων αν πραγματοποιείται με κανόνες καθολικής αποδοχής και παγκόσμιας εμβέλειας, όλοι οι χρήστες των λογιστικών δεδομένων θα είχαν μια κοινή γλώσσα πληροφόρησης και επικοινωνίας. Αυτός είναι και ο ρόλος της λογιστικής τυποποίησης. Επιχειρώντας την εννοιολογική αποσαφήνιση της «*λογιστικής τυποποίησης*», μπορεί να λεχθεί πως αποτελεί το σύνολο των κανόνων, ιδεών και αρχών κατά την εφαρμογή των οποίων αυξάνεται η οικονομική και κοινωνική χρησιμότητα τους. Έχουν καθιερωθεί δύο κύριες σχολές αναφορικά με τη λογιστική τυποποίηση. Η πρώτη είναι η Αγγλοσαξωνική σχολή, στην οποία επικρατεί η άποψη πως αρκούν οι γενικές λογιστικές αρχές και οι ομοιόμορφες οικονομικές καταστάσεις. Η δεύτερη είναι η Γαλλική Σχολή που βρίσκει ανταπόκριση και στην Ελλάδα, όπου αρκείται στην ολοκληρωμένη λογιστική τυποποίηση με βάση τα λογιστικά σχέδια. Είναι σημαντικό να διευκρινιστεί πως η λογιστική τυποποίηση δεν ταυτίζεται με την ομοιομορφοποίηση. Κύριος σκοπός της λογιστικής τυποποίησης είναι η εξυπηρέτηση των αναγκών που σχετίζονται άρρηκτα με την ορθολογική διαχείριση της

σύγχρονης επιχείρησης, χωρίς να αγνοεί χρήστες των λογιστικών δεδομένων, όπως είναι η Δημόσια Διοίκηση, τα Τραπεζικά Ιδρύματα, οι απασχολούμενοι με την οικονομική έρευνα κ.α.. Είναι γεγονός πως τα αντιτιθέμενα συμφέροντα που κυριαρχούν μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών, σε συνδυασμό με την πολυσχιδή πραγματικότητα, δυσκολεύουν τη χάραξη μιας χρυσής τομής αναφορικά με το βαθμό και την έκταση «ομοιομορφοποίησης» των λογιστικών δεδομένων (<https://gosuccess.eu>, 2011).

Οι Heem&Aonzo (2003) αναφέρουν πως η εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων αποδεικνύεται ζωτικής σημασίας για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της αγοράς και την προστασία των συμφερόντων των παγκόσμιων επενδυτών που ενδέχεται να διατρέχουν κίνδυνο με τα διαφοροποιημένα πρότυπα. Περαιτέρω, ο Muirhy επισημαίνει πως η εναρμόνιση των λογιστικών προτύπων οδηγεί στη μείωση της ποικιλομορφίας των διαφορετικών λογιστικών πρακτικών για τη βελτίωση της συγκρισιμότητας των οικονομικών εκθέσεων που συντάσσονται σε διαφορετικές χώρες.

Οι αυξημένες διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές ιδιωτικών και δημόσιων φορέων απαιτούν αυστηρότερο λογιστικό πλαίσιο που θα προκύψει μέσω μιας διαδικασίας διεθνούς λογιστικής τυποποίησης και η οποία θα εξαλείψει κάθε πιθανή ασυμμετρία σχετικά με τις δεδομένες παγκόσμιες οικονομικές πληροφορίες.

Στην Ελλάδα, οι πρώτες προσπάθειες να οργανωθεί το λογιστικό σύστημα και να εισαχθεί μια συγκεκριμένη μορφή τυποποίησης έγινε με την εισαγωγή του γαλλικού εμπορικού κώδικα που αποτέλεσε τη βάση του ελληνικού εμπορικού κώδικα. Τα θεμέλια για τη λογιστική τυποποίηση στην Ελλάδα μπήκαν με τον ν. 2190/20 περί Ανωνύμων Εταιριών. Πολλά χρόνια αργότερα το 1962 με το νομοθετικό διάταγμα 4237/62 έγινε εισαγωγή για πρώτη φορά της ενωμένης μορφής των οικονομικών καταστάσεων των οντοτήτων. Τα πρόσφατα χρόνια, μπορεί να χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερο βήμα για το ελληνικό λογιστικό σύστημα, η ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 1606/02 στο νόμο 2992/02 και μετάπειτα το άρθρο 13 του ν.3229/04, όπου έγινε το απαραίτητο βήμα για την υιοθέτηση των ΔΛΠ από τις ελληνικές εισηγμένες εταιρίες, ξεκινώντας μια νέα εποχή για τη λογιστική τυποποίηση στην Ελλάδα.

Στην προσπάθεια περαιτέρω βελτίωσης του ελληνικού λογιστικού συστήματος και αύξησης του βαθμού εναρμόνισης με τα ΔΛΠ υπήρξε κατάργηση των πρώην κώδικα βιβλίων και αρχείων, που είχε στόχο την παροχή μεγαλύτερης αξιοπιστίας και συγκρισιμότητας στην οικονομική πληροφόρηση. Τέλος, με τον ν.4308/14 ρυθμίστηκαν ζητήματα σχετικά με τη

μετατροπή του νέου λογιστικού προτύπου της χώρας, δηλαδή τα νέα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

Κεφάλαιο 2

Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ)

2.1 Σχετικά με τα ΔΛΠ

Τα ΔΛΠ αποτελούν ένα σύνολο γενικά αποδεκτών κανόνων, λογιστικών αρχών, μεθόδων και διαδικασιών. Η καθιέρωσή τους συνέβαλε στην ομοιομορφία των οικονομικών καταστάσεων, δηλαδή την ομοιόμορφη πληροφόρηση των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων. Η σημασία τους για την ιδιωτική και δημόσια περιουσία των χωρών είναι μεγάλη. Πρέπει να επισημανθεί πως τα ΔΛΠ δεν υπερισχύουν των τοπικών κανόνων που έχουν θεσπιστεί σε κάποια χώρα, ωστόσο πιστεύεται πως έχουν τη δυναμική να επιφέρουν σημαντικές βελτιώσεις, λόγω της υιοθέτησης ενός κοινού πλαισίου αναφοράς.

Τα ΔΛΠ και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) έχουν την ίδια βαρύτητα, με μόνη διαφορά στο χρόνο της αρχικής έκδοσης τους. Τα ΔΛΠ εμφανίστηκαν τη δεκαετία του 1970, ενώ τα ΔΠΧΠ τη δεκαετία του 2000, όταν είχε αποφασιστεί να μετονομαστούν τα πρότυπα από «λογιστικά» σε «χρηματοοικονομικής πληροφόρησης». Το πλαίσιο εφαρμογής των ΔΛΠ αποτελεί ένα εισαγωγικό κείμενο που εκδίδεται από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, σχετικό με την ετοιμασία και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων των οικονομικών μονάδων. Αυτό το κείμενο αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία στηρίζονται τα ΔΛΠ. Στην πραγματικότητα περιλαμβάνει τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές και αναφέρεται κυρίως στις οικονομικές καταστάσεις και στα στοιχεία τους, στην αναγνώριση και στην επιμέτρηση των στοιχείων (Φίλος & Αποστόλου, 2011).

Η εφαρμογή τους στοχεύει στην ενίσχυση της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων στην εσωτερική αγορά, την παροχή βοήθειας στις οικονομικές μονάδες της κοινότητας να ανταγωνίζονται σε ισότιμη βάση, ώστε να είναι σε θέση να βρίσκουν πόρους από την αγορά (κοινοτική ή διεθνή), όπως αναφέρεται στον Κανονισμό 1606/2002. Επίσης, ως στόχος τους μπορεί να αποτελεί η περιφρούρηση της ανταγωνιστικότητας των κοινοτικών κεφαλαιαγορών, καθώς για να γίνει αυτό αποτελεί ανάγκη η σύγκλιση των λογιστικών προτύπων που

χρησιμοποιούνται σε επίπεδο ευρωπαϊκής κοινότητας. Τα ΔΛΠ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εισαγωγή μιας επιχείρησης σε οποιαδήποτε χρηματιστηριακή αγορά και για τις διασυνοριακές συναλλαγές σε παγκόσμιο επίπεδο. Η σύγκλιση των λογιστικών προτύπων προέκυψε από την ανάγκη εναρμόνισης και σύγκλισης των κανόνων που διέπουν τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων. Σύμφωνα με τον Καββαδία (2003), αποτελούν τον κυριότερο και τον πιο αποδεκτό τρόπο που εκφράζεται η λογιστική επιστήμη. Εξελίσσονται συνεχώς με βελτιωμένες αναθεωρήσεις που αφορούν την κατάρτιση και την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.

Η παγκοσμιοποίηση των αγορών και η ανάπτυξη ενός πολυεθνικού χαρακτήρα στη διακίνηση αγαθών και υπηρεσιών, συνέβαλε αποφασιστικά στην ανάγκη δημιουργίας μιας ενιαίας λογιστικής γλώσσας και τη διεθνή λογιστική εναρμόνιση (Τουρνά-Γερμανού, 2003). Οι Βαζακίδης και συν (2013) αναφέρουν πως η δημιουργία τους προέκυψε ως ανάγκη για την παροχή υψηλότερης ποιότητας στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, προκειμένου να εξασφαλίζεται μεγαλύτερος βαθμός διαφάνειας και συγκρισιμότητα των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων και οργανισμών διεθνώς.

Όπως αναφέρει ο Ιατρίδης (2004), με την εισαγωγή των ΔΛΠ έγινε ένα από τα πιο σημαντικά βήματα για την αξιοπιστία της παρεχόμενης πληροφόρησης στα λογιστικά στοιχεία. Αναφορικά με τις ρυθμιστικές αρχές και το σύνολο των χρηστών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, πιστεύεται πως η υιοθέτηση των ΔΠΛ από τις επιχειρήσεις θα διασφαλίσει και θα θωρακίσει το αίσθημα ευθύνης των επενδυτών στις αγορές και στις επιχειρήσεις. Συνεπώς, η χρήση τους προάγει την αξιοπιστία στην παροχή πληροφόρησης, διευκολύνει τη χρηματοοικονομική πειθαρχία, ενισχύει την εμπιστοσύνη της αγοράς στο εποπτικό σύστημα και περιορίζει τις προσπάθειες παραποίησης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων. Όπως αναφέρει ο Ιατρίδης (2007), η απουσία επαρκούς πληροφόρησης οδηγεί συνήθως σε αστάθεια και αβεβαιότητα στην αγορά κεφαλαίων. Τα ΔΛΠ τυγχάνουν εφαρμογής σε ουσιαστικά ζητήματα, πρωταρχικής σημασίας και δεν αναλώνονται στην κάλυψη θεμάτων ήσσονος σημασίας που αφορούν τις επιχειρήσεις.

Ο Αθιανός (2012) προσθέτει πως μια βασική αιτία δημιουργίας των ΔΛΠ, αποτελεί η ανάγκη των ατόμων που σχετίζονται με την οικονομική μονάδα, να γνωρίζουν την πραγματική απεικόνιση των οικονομικών καταστάσεων. Ο Moussa (2010) αναφέρει πως οι λόγοι που δημιούργησαν την ανάγκη εναρμόνισης των λογιστικών προτύπων διεθνώς, σχετίζονται με:

- την ανάπτυξη των διεθνών αγορών και την οργάνωση εταιριών σε πολυεθνικά σχήματα
- τις επενδυτικές δραστηριότητες σε διεθνές επίπεδο
- με την ενεργοποίηση των διεθνών φορέων σε ζητήματα σχετικών με την παγκοσμιοποίηση των αγορών

Επιπλέον, υπάρχει σημαντική μεταβολή στη μετοχική βάση των σύγχρονων επιχειρήσεων, που ενώ αρχικά απασχολούσε έναν μικρό αριθμό μετόχων, στην πορεία μέσω της χρηματιστηριακής αγοράς, μετατράπηκε σε κοινωνικό αγαθό, δημιουργώντας την ανάγκη ανάπτυξης των ΔΛΠ (Alexander&Nobes, 2001). Η παγκοσμιοποίηση και η οικονομική ενσωμάτωση έλαβε πολλές μορφές, μεταβλητή που συνέβαλε στην ανάγκη υιοθέτηση προτύπων σε διεθνές επίπεδο και κοινών κανόνων αποτίμησης των φορέων αναφοράς (Karampinis&Hevas, 2011; Baker&Bardu, 2007).

Είναι γεγονός πως στο σύγχρονο περιβάλλον που δραστηριοποιούνται οι οικονομικές μονάδες, η διεύρυνση της μετοχικής σύνθεσης και η συμμετοχή του κοινού στις επενδυτικές δράσεις και λοιπές δραστηριότητες των επιχειρήσεων, δεν έχει μόνο εθνικά χαρακτηριστικά. Για το λόγο υπάρχει περισσότερο από ποτέ η ανάγκη της λογιστικής τυποποίησης, που προσφέρει ενιαία πληροφόρηστο επενδυτικό κοινό και αποτελεί προϋπόθεση για την αποτελεσματικότητα στη της Κεφαλαιαγοράς σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο (Alexander&Nobes, 2001).

Οι χρήστες της λογιστικής πληροφόρησης, όταν λαμβάνουν ενημέρωση στη βάση ενιαίων προτύπων, όπως γίνεται με τα ΔΛΠ, έχουν ουσιαστική και ποιοτική ενημέρωση για ζητήματα των οικονομικών μονάδων, όπως είναι τα δυνατά και αδύνατα σημεία τους, οι πιθανοί κίνδυνοι και οι πιθανές ευκαιρίες, το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον που ασκούν δραστηριότητα. Όπως αναφέρει ο Ιατρίδης (2007) η πληροφόρηση που περιέχει ανακρίβειες οδηγεί στη λήψη ανορθολογικών και συνήθως λανθασμένων αποφάσεων, γεγονός που επηρεάζει τη τιμή των μετοχών, καθώς δεν απεικονίζεται η πραγματική χρηματοοικονομική εικόνα των επιχειρήσεων και η εσωτερική αξία των μετοχών.

Η προσπάθεια ανάπτυξης και εναρμόνισης των λογιστικών προτύπων σε διεθνές επίπεδο προκύπτει από το γεγονός πως η λογιστική αποτελεί το κυριότερο εργαλείο για την ορθολογική ανάπτυξη των οικονομικών μονάδων (Αθιανός, 2012). Τα ΔΛΠ εκφράζουν την ανάγκη δημιουργίας των προϋποθέσεων προκειμένου να υπάρχει αποτελεσματικότητα στην αγορά κεφαλαίων, που πιστεύεται πως θα προέλθει από τη συγκρισιμότητα των λογιστικών

καταστάσεων στην ενιαία αγορά, με μεθόδους που θα διευκολύνουν τον ανταγωνισμό και την κυκλοφορία των κεφαλαίων.

Επιχειρώντας την εννοιολογική προσέγγιση των ΔΛΠ, παρατίθενται κατωτέρω χαρακτηριστικές αναφορές στη σημασία των ΔΛΠ. Ο Αληφαντής (2008) έχει ορίσει τα ΔΛΠ ως ένα σύνολο κανόνων και λογιστικών αρχών, όπου εκ της νομοθεσίας καθορίζεται το πλαίσιο σύνταξης των λογιστικών καταστάσεων των εισηγμένων επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν την υποχρέωση να τηρούν στις χρηματοπιστωτικές αγορές της κοινοτικής αγοράς. Στην ίδια εννοιολογική προσέγγιση έχει στραφεί και ο Ντζανάτος (2008), ο οποίος αναφέρει πως τα ΔΛΠ αποτελούν ένα σύνολο κειμένων, που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση προβλημάτων σχετικών με τη λογιστική που χρησιμοποιείται στο διεθνές περιβάλλον.

Ένας επίσημος ορισμός έχει δοθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αποτυπώθηκε στον κανονισμό 1602/2002, στον οποίο περιγράφονται τα ΔΛΠ ως τα Πρότυπα που στοχεύουν στην ενίσχυση της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων στην ενιαία αγορά της Ένωσης. Την ίδια στιγμή, έχουν στόχο την ενίσχυση των κοινοτικών επιχειρήσεων, προκειμένου να τους δίνεται η δυνατότητα να ανταγωνίζονται στην ίδια ισότιμη βάση για την εύρεση πόρων στις διεθνείς και κοινοτικές κεφαλαιαγορές.

Σύμφωνα με τους Barth et al. (2008), η χρήση των ΔΛΠ οδηγεί στην περιφρούρηση και επιδίωξη της ανταγωνιστικότητας των κοινοτικών κεφαλαιαγορών, με μόνη προϋπόθεση επίτευξης της να αποτελεί η σύγκλιση των προτύπων που χρησιμοποιούνται στα κράτη-μέλη της Ένωσης. Με την εφαρμογή των κοινών προτύπων, δημιουργείται το πλαίσιο για μια αμερόληπτη απεικόνιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και αποτελεσμάτων των επιχειρήσεων της κοινότητας. Η Ροδοσθένους (2006) στη δική της προσέγγιση, έθεσε ως ζήτημα τη διάσταση της επιστημονικότητας των στοιχείων. Συγκεκριμένα, αναφέρει πως τα ΔΛΠ έχουν σκοπό την απεικόνιση των οικονομικών στοιχείων των οντοτήτων με επιστημονική ακρίβεια και ορθότητα, προκειμένου να γίνουν συγκρίσιμες και αξιόπιστες οι οικονομικές καταστάσεις τους. Κάποια κύρια σημεία των ΔΛΠ αποτελούν (Φίλος & Αποστόλου, 2011):

- ✓ Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΑ), τυγχάνουν υποχρεωτικής εφαρμογής και έχουν την ίδια βαρύτητα. Μοναδική διαφορά τους είναι αυτή του χρόνου αρχικής έκδοσης τους.
- ✓ Η έκδοση των ΔΛΠ έγινε με ενιαία συνεχή αρίθμηση.

- ✓ Για την ανάπτυξη ενός νέου προτύπου ακολουθείται συγκεκριμένη διαδικασία, που περιλαμβάνει επιμέρους στάδια και εμπλοκή θεσμοθετημένων οργάνων και φορέων.
- ✓ Συμπληρωματικά των προτύπων εκδίδονται και οι διερμηνείες τους, από το ίδιο όργανο που εξέδωσε το πρότυπο.
- ✓ Οι χώρες της Ένωσης δε μπορούν να ερμηνεύουν τα ΔΛΠ. Μπορούν μόνο να παρέχουν συμπληρωματικές οδηγίες για τη τήρηση τους στις λογιστικές και χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Κλείνοντας την παρούσα ενότητα, αξίζει να επισημανθεί πως όταν μια οικονομική μονάδα επιθυμεί να κάνει χρήση των ΔΛΠ, πρέπει προηγουμένως να έχει προβεί σε έλεγχο των επιδράσεων που θα έχει στην ίδια η υιοθέτησή τους. Επιπλέον, πρέπει να έχει διαγνώσει τις ανάγκες της σε ανθρώπινους πόρους και πληροφοριακή υποδομή, να έχει εκπαιδεύσει επισταμένως τους εμπλεκόμενους υπαλλήλους και να έχει σχεδιάσει τον τρόπο με τον οποίο θα αντιμετωπίζονται οι λογιστικές προκλήσεις (Καραγιώργος & Πετρίδης,2006).

Υπάρχουν κάποιες θεμελιώδεις παραδοχές που πρέπει να χαρακτηρίζουν τις οικονομικές καταστάσεις. Αυτές είναι (Δημητράς&Βρέντζου,2015):

1. **Η αυτοτέλεια των χρήσεων.**Στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις οι επιχειρήσεις υποχρεώνονται να απεικονίζουντην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων, των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και άλλων στοιχείων όπως είναι οι ταμειακές εισροές και εκροές, τα έσοδα και τα έξοδα, οι μεταβολές στα κεφάλαια, για τη συγκεκριμένη χρήση που δηλώνεται στις εν λόγω καταστάσεις.
2. **Η συνεχιζόμενη δραστηριότητα.**Το πλαίσιο εφαρμογής των ΔΛΠ θεωρεί ως δεδομένο τη συνέχιση λειτουργίας της επιχείρησης επ'άοριστον, αλλιώς θα πρέπει να υπάρξει ειδική γνωστοποίηση, προκειμένου οι οικονομικές καταστάσεις να παρουσιαστούν με διαφορετικό τρόπο.
3. **Η κατανοητότητα.**Έχει οριστεί πως αποτελεί την ορθή και συνεπή παρουσίαση των οικονομικών πληροφοριών, σύμφωνα με τη σωστή αποτίμηση των στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων. Ωστόσο,είναι εφικτό να περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις και περίπλοκα στοιχεία και γεγονότα, για την ενίσχυση της πληροφορίας σε άτομα που έχουν εξειδικευμένες γνώσεις.
4. **Η συνάφεια.** Η πληροφόρηση που παρέχεται στους αναγνώστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, πρέπει να δίνει προστιθέμενη αξία στη διαδικασία

λήψης μιας απόφασης που αφορά το σκέλος των επενδύσεων, είτε με την παροχή μελλοντικών εκτιμήσεων, είτε επιβεβαιώνοντας τις υπάρχουσες αξίες και τη μεταξύ τους συσχέτιση.

5. **Η αξιοπιστία.** Αποτελεί ένα απαραίτητο στοιχείο έτσι ώστε η πληροφόρηση στους αναγνώστες να έχει χρησιμότητα και να είναι άμεσα αξιοποιήσιμη.
6. **Η συγκρισιμότητα.** Υπάρχει αύξηση της χρησιμότητας της πληροφορίας, όταν δύναται να συγκριθεί με ευκολία με κάποια αντίστοιχη πληροφορία για άλλες επιχειρηματικές μονάδες, όπως και για την ίδια την επιχείρηση, αλλά συγκριτικά με τις προηγούμενες χρήσεις.
7. **Η έγκαιρη πληροφόρηση.** Η χρησιμότητα πληροφόρησης των στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων, επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από το χρόνο δημοσιοποίησης, επηρεάζοντας αντίστοιχα τις αποφάσεις των stakeholders.
8. **Η σπουδαιότητα.** Η σπουδαιότητα παίζει σημαντικό ρόλο στην παρουσίαση της πληροφόρησης.
9. **Η πιστή απεικόνιση.** Η πληροφόρηση πρέπει να χαρακτηρίζεται από σχετικότητα και αξιοπιστία, να παρουσιάζει την ουσία πάνω από τον τύπο, με χαρακτηριστικά σύνεσης και ουδετερότητας, σε όλες τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

2.2 Υποχρέωση εφαρμογής των ΔΛΠ

Η υποχρέωση εφαρμογής των ΔΛΠ, για το σύνολο των εταιριών που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο ξεκίνησε την 1/1/2005 διεθνώς, όπως και στην Ελλάδα. Η υποχρέωση εφαρμογής ισχύει δηλαδή για τις Ανώνυμες Εταιρίες, των οποίων οι μετοχές υπόκεινται σε διαπραγμάτευση σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, με υποχρεωτική δημοσίευση των ετήσιων ή περιοδικών οικονομικών καταστάσεων (Ροδοσθένους, 2006). Προαιρετικά, δίνεται η δυνατότητα εφαρμογής των ΔΛΠ και σε μη εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά Ανώνυμες Εταιρίες και Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, οι οποίες δεν ενοποιούνται από εισηγμένη εταιρία. Για να γίνει κάτι τέτοιο, πρέπει απαραίτητα να υπάρχει απόφαση της Γενικής Συνέλευσης με πενταετή δέσμευση (Ντζανάτος, 2008). Ουσιαστικά, τα ΔΛΠ έχουν σχεδιαστεί για συναλλαγές που εκτελούν οικονομικές μονάδες κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ωστόσο δύναται

να αποτελούν και βάση αναφοράς για οικονομικές μονάδες μη κερδοσκοπικού σκοπού (Σαμαράς,2013).

2.3 Ποια είναι τα ΔΛΠ

Στο σημείο θα γίνει επιγραμματική αναφορά για τα ισχύοντα ΔΛΠ. Αυτά είναι:

1. Το ΔΛΠ 1 – Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων
2. Το ΔΛΠ 2 – Αποθέματα
3. Το ΔΛΠ 7- Καταστάσεις ταμειακών ροών
4. Το ΔΛΠ 8- Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη
5. Το ΔΛΠ 10- Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού
6. Το ΔΛΠ 11- Συμβάσεις κατασκευής
7. Το ΔΛΠ 12- Φόροι εισοδήματος
8. Το ΔΛΠ 14- Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα
9. Το ΔΛΠ 16- Ενσώματα Πάγια
10. Το ΔΛΠ 17- Μισθώσεις,
11. Το ΔΛΠ 18- Έσοδα
12. Το ΔΛΠ 19- Παροχές σε εργαζομένους
13. Το ΔΛΠ 20- Λογιστική των κρατικών επιχορηγήσεων και γνωστοποίηση της κρατικής υποστήριξης.
14. Το ΔΛΠ 21- Οι επιδράσεις μεταβολών των τιμών συναλλάγματος.
15. Το ΔΛΠ 23- Κόστος δανεισμού.
16. Το ΔΛΠ 24- Γνωστοποιήσεις δεδομένων μερών.
17. Το ΔΛΠ 26- Λογιστική απεικόνιση και παρουσίαση των προγραμμάτων παροχών αποχώρησης.
18. Το ΔΛΠ 27- Ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις.
19. Το ΔΛΠ 28- Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις
20. Το ΔΛΠ 29- Παρουσίαση οικονομικών στοιχείων σε υπερπληθωριστικές οικονομίες
21. Το ΔΛΠ 30- Γνωστοποιήσεις με τις οικονομικές καταστάσεις των τραπεζών και των όμοιων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

22. Το ΔΛΠ 31- Συμμετοχές σε κοινοπραξίες
23. Το ΔΛΠ 32- Χρηματοοικονομικά μέσα/Παρουσίαση
24. Το ΔΛΠ 33- Κέρδη ανά μετοχή
25. Το ΔΛΠ 34- Ενδιάμεση χρηματοοικονομική αναφορά
26. Το ΔΛΠ 36- Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων
27. Το ΔΛΠ 37- Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία
28. Το ΔΛΠ 38- Άυλα περιουσιακά στοιχεία
29. Το ΔΛΠ 40- Επενδύσεις σε ακίνητα
30. Το ΔΛΠ 41- Γεωργία

2.4 Σχετικά με τα ΔΠΧΑ

Τα ΔΠΧΑ ως ένα νέο ενιαίο λογιστικό σύστημα, κρίθηκαν αναγκαία να δημιουργηθούν, μετά από την ανάγκη που εκφράστηκε από τη διεθνή οικονομική κοινότητα για τη λογιστική τυποποίηση των οικονομικών καταστάσεων κάθε είδους οντότητας. Βασικός σκοπός για τη δημιουργία τους κρίθηκε η ανάγκη παρουσίασης αξιόπιστων και διαφανών οικονομικών αποτελεσμάτων, κυρίως για εκείνες τις οικονομικές μονάδες που οι μετοχές τους διαπραγματεύονται σε χρηματοοικονομικές αγορές σε όλον τον κόσμο. Αυτός ο λόγος στην πραγματικότητα συμπίπτει με τη διεθνοποίηση των αγορών και κυρίως μετά την ανακάλυψη σημαντικών σκανδάλων που σχετίζονται με τη δημιουργική λογιστική, από διεθνοποιημένες εταιρίες που επιδίωκαν την πλασματική αύξηση των κερδών τους.

Με την υιοθέτηση των ΔΠΧΑ από εταιρίες σε όλον τον κόσμο, θα οδηγήσει στην επίλυση της πιο σημαντικής πρόκλησης που αντιμετωπίζουν σε όλον τον κόσμο τα εμπλεκόμενα με τις οικονομικές καταστάσεις μέρη, καθώς για την κατάρτιση τους θα ακολουθείται μία συγκεκριμένη μεθοδολογία. Επιπλέον, καθίσταται πιο εύκολη η ερμηνεία των οικονομικών καταστάσεων, γίνεται εκτενέστερη η πληροφόρηση των ενδιαφερόμενων μερών, ενώ η κατάρτιση μακροπρόθεσμων σχεδίων από τις Διοικήσεις των οικονομικών μονάδων θα πραγματοποιείται έχοντας σημαντική πληροφόρηση. Πρέπει να επισημανθεί πως στην αρχή

δημιουργίας των ΔΠΧΑ επήλθαν πολλές δυσκολίες εφαρμογής, με την αποτύπωση διαφόρων προβληματισμών, εμποδίων και ενστάσεων ως προς την αποτελεσματική εφαρμογή τους.

Τα ΔΠΧΑ στο σύνολο τους βασίζονται σε συγκεκριμένες αρχές, οι πιο σημαντικές από αυτές είναι οι κάτωθι:

✓ Going Concern – Η αρχή της συνεχούς δραστηριότητας

Με τη συγκριμένη αρχή καθορίζεται ποιο είναι ακριβώς το πεδίο που εφαρμόζεται η λογιστική, προκειμένου να καθιερωθεί η εκκαθάριση για τον κύριο όγκο των κοινών εκτιμήσεων της λογιστικής επιστήμης. Κάνοντας αναφορά στη συγκεκριμένη αρχή, ισχύει η παραδοχή πως οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων συντάσσονται ως η επιχείρηση να συνεχίζει και μελλοντικά τις εργασίες της, η οποία ταυτόχρονα δεν έχει εκδηλώσει την πρόθεση περιορισμού των δραστηριοτήτων της, ούτε τη ρευστοποίηση της περιουσίας της.

✓ Accrual Basis – Η αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων

Είναι απαραίτητο τα έσοδα και τα έξοδα μιας επιχείρησης να αποτύπωνονται στις οικονομικές καταστάσεις εντός της διαχειριστικής χρήσης την οποία αφορούν. Αυτό σημαίνει πως αποτυπώνεται τη στιγμή που πραγματοποιούνται και όχι τη στιγμή λαμβάνει χώρα η είσπραξη ή η οφειλή.

✓ Η αρχή της αξιοπιστίας και της ποιότητας

Από τον αρχικό σκοπό δημιουργίας των ΔΠΧΑ, τέθηκε ως βασικό κριτήριο για τη χρησιμοποίησή τους, το όφελος που θα εισπράτουν οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Για την πραγματοποίηση αυτού του σκοπού, πρέπει να διακατέχονται από αξιοπιστία, χωρίς την ύπαρξη λαθών και προκαταλήψεων. Συμπληρωματικά, πρέπει να υπάρχει ποιότητα και ρεαλισμός στις οικονομικές καταστάσεις, αποφυγή της μεγέθυνσης των περιουσιακών στοιχείων ή αντίστοιχα συρρίκνωση των υποχρεώσεων και των δαπανών. Επιπλέον, είναι ανάγκη να υπάρχει πληρότητα στην πληροφόρηση, αλλιώς υπάρχει σημαντικός κίνδυνος ο αναγνώστης να οδηγηθεί σε παραπληροφόρηση ή λάθος ερμηνεία των οικονομικών αποτελεσμάτων, συνεπώς σε λάθος αποφάσεις σε ζητήματα που άπτονται της στρατηγικής, των επενδύσεων και των οικονομικών δεδομένων.

✓ Η αρχή της συγκρισιμότητας, της σαφήνειας και της συνέπειας

Για να παρέχουν πλεονέκτημα τα ΔΠΧΑ, είναι ανάγκη να αποτυπωθούν με τρόπο που θα διευκολύνει το χρήστη και αναγνώστη στη σύγκριση των οικονομικών μεγεθών διαχρονικά, αλλά και της εξέλιξης της επιχείρησης από χρόνο σε χρόνο και συγκριτικά με άλλες επιχειρήσεις του ίδιου μεγέθους και αντικειμένου δραστηριότητας. Όσον αφορά στη συνάφεια στην παρουσίαση και στην αξιολόγηση των γεγονότων που αποτυπώνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, όπως και η σαφήνεια των παρεχόμενων πληροφοριών, είναι δύο από τα πιο χαρακτηριστικά στοιχεία των ΔΠΧΑ. Αυτές οι δύο μεταβλητές έχουν στόχο να βοηθήσουν τον χρήστη να αποκτήσει την απαραίτητη γνώση για να πάρει σε σύντομο χρόνο τη βέλτιστη απόφαση.

2.5 Ποια είναι τα ΔΠΧΑ

Αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε ισχύ τα κάτωθι ΔΠΧΑ:

1. ΔΠΧΑ 1- Πρώτη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Το συγκεκριμένο πρότυπο έχει σκοπό να εξασφαλίσει ότι, θα περιέχεται υψηλής ποιότητας πληροφόρηση στις πρώτες και ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις μιας οντότητας, έτσι ώστε να παρέχεται διαφάνεια στους χρήστες, συγκρίσιμα στοιχεία για όλες τις περιόδους και η παροχή ενός κατάλληλου σημείου εκκίνησης για τη λογιστική, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ. (<https://www.e-forologia.gr>, 2019).

2. ΔΠΧΑ 2 - Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Το συγκεκριμένο πρότυπο έχει σκοπό να καθορίσει τον τρόπο παρουσίασης των οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης, όταν έχει αναλάβει τη διενέργεια συναλλαγής που αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (<https://www.e-forologia.gr>, 2019). Η χρήση των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών, ενθαρρύνει τα κορυφαία στελέχη να εργαστούν για

την αύξηση της χρηματοοικονομικής υγείας της εταιρείας, που μεταφράζεται σε αυξημένη τιμή μετοχής.

3. ΔΠΧΑ 3 - Συνενώσεις Επιχειρήσεων

Το συγκεκριμένο πρότυπο έχει σκοπό τη βελτίωση της συνέπειας, της αξιοπιστίας και συγκρισιμότητας των δεδομένων που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις μιας οντότητας, όσον αφορά τη συνένωση των επιχειρήσεων και τις επιδράσεις που επέφερε στην επιχείρηση. Για να επιτευχθεί το συγκεκριμένο πρότυπο έχουν οριστεί κάποιες απαιτήσεις που αφορούν τον τρόπο με τον οποίο ο αποκτών: α) αναγνωρίζει και επιμετρά τις αναληφθείσες υποχρεώσεις, τα περιουσιακά στοιχεία που έχει αποκτήσει και ενδεχόμενα τις μη ελέγχουσες συμμετοχές στον αποκτώμενο, στις οικονομικές καταστάσεις, β) την αναγνώριση και επιμέτρηση της υπεραξίας που υπάρχει συνέπεια της συνένωσης των επιχειρήσεων, γ) τον προσδιορισμό των πληροφοριών που είναι απαραίτητο να γνωστοποιεί, προκειμένου οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογούν την επίδραση που επέφερε η συνένωση των επιχειρήσεων (<https://www.e-forologia.gr>, 2019). Το πρότυπο ενισχύει τις επιχειρήσεις που το έχουν υιοθετήσει στον τρόπο λήψης απόφασης για ζητήματα που σχετίζονται με εξαγορές και συγχωνεύσεις επιχειρήσεων.

4. ΔΠΧΑ 4 - Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Το συγκεκριμένο πρότυπο έχει σκοπό να προδιαγράψει τον τρόπο χρηματοοικονομικής αναφοράς για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Απαιτεί την ύπαρξη βελτιώσεων στην εφαρμοστέα από τους ασφαλιστές λογιστική στα ασφαλιστήρια συμβόλαια και την ύπαρξη γνωστοποιήσεων που καθορίζουν και εξηγούν τα ποσά που έχουν ανακύψει από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια (<https://www.e-forologia.gr>, 2019).

Το ΔΠΧΑ 4 βοηθάει τις επιχειρήσεις καθώς επιτρέπει την εισαγωγή μιας λογιστικής πολιτικής, η οποία συνεπάγεται τη συνεχή αναπροσαρμογή των καθορισμένων ασφαλιστικών υποχρεώσεων σε κάθε περίοδο, ώστε να αντικατοπτρίζει τα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς.

5. ΔΠΧΑ 5 - Μη κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία Κατεχόμενα Προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες

Το συγκεκριμένο πρότυπο έχει σκοπό να καθορίσει τον τρόπο που θα αντιμετωπίζονται λογιστικά τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και ταυτόχρονα τον τρόπο που θα παρουσιάζονται και θα γνωστοποιούνται οι διακοπείσες δραστηριότητες. Απαιτεί α) η επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων να γίνεται στη χαμηλότερη αξία, ανάμεσα στις λογιστική και στις εύλογης μείον το κόστος πώλησης και ταυτόχρονα να παύσει η απόσβεση των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων και β) η παρουσίαση των περιουσιακών στοιχείων που πληρούν τις προϋποθέσεις ένταξης να γίνεται διακεκριμένα στην όψη του ισολογισμού. Τα αποτελέσματα από τις δραστηριότητες που διακόπτονται να αποτυπώνονται διακεκριμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων (<https://www.e-forologia.gr>, 2019).

Η διακοπή μιας επιχειρηματικής δραστηριότητας ή η απόφαση να πωληθεί ένα σημαντικό περιουσιακό στοιχείο είναι σημαντικά εμπορικά γεγονότα, τα οποία είναι πιθανό να έχουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής οντότητας. Το ΔΠΧΑ 5 μπορεί να επηρεάσει σημαντικά το κέρδος ή τη ζημία μιας επιχείρησης, τις λογιστικές αξίες των περιουσιακών της στοιχείων και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

6. ΔΠΧΑ 6 - Έρευνα και αξιολόγηση ορυκτών πόρων

Το συγκεκριμένο πρότυπο έχει σκοπό τον προσδιορισμό του τρόπου παρουσίασης των στοιχείων που αναφέρονται στην έρευνα και στην αξιολόγηση των ορυκτών πόρων. Ως απαιτήσεις του προτύπου αναφέρονται οι βελτιώσεις στις λογιστικές πρακτικές που σχετίζονται με τις δαπάνες που αναφέρονται στην έρευνα και στην αξιολόγηση (<https://www.e-forologia.gr>, 2019).

Το ΔΠΧΑ 6 επιτρέπει σε μια οικονομική οντότητα να αναπτύξει μια λογιστική πολιτική για περιουσιακά στοιχεία εξερεύνησης και αξιολόγησης, χωρίς να εξετάσει συγκεκριμένα τις απαιτήσεις των παραγράφων 11-12 του Δ.Λ.Π. 8. Έτσι, μια οντότητα που υιοθετεί το ΔΠΧΑ 6 μπορεί να συνεχίσει να χρησιμοποιεί τις λογιστικές πολιτικές που εφαρμόζονται αμέσως πριν

από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 6. Απαιτεί από τις οντότητες που αναγνωρίζουν περιουσιακά στοιχεία εξερεύνησης και αξιολόγησης, να διενεργούν έλεγχο απομείωσης σε αυτά τα περιουσιακά στοιχεία, όταν γεγονότα και περιστάσεις υποδηλώνουν ότι, η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων μπορεί να υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό τους. Επίσης, μεταβάλλει την αναγνώριση απομείωσης από εκείνη του ΔΛΠ 36, αλλά μετρά την απομείωση σύμφωνα με το πρότυπο αυτό όταν προσδιοριστεί η απομείωση.

7. ΔΠΧΑ 7 - Χρηματοπιστωτικά μέσα – γνωστοποιήσεις

Η ύπαρξη του συγκεκριμένου προτύπου έχει σκοπό την υποχρέωση των οικονομικών οντοτήτων να κάνουν γνωστό στις οικονομικές τους καταστάσεις εκείνα τα στοιχεία που θα βοηθήσουν τους χρήστες και τους αναγνώστες α) να αξιολογήσουν με αποτελεσματικότητα τη σημασία που έχουν τα χρηματοοικονομικά μέσα στον βαθμό απόδοσης της οντότητας και β) να αξιολογήσουν τη σημαντικότητα των κινδύνων που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά μέσα στα οποία η επιχείρηση εκτέθηκε, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιείται η διαχείριση των εν λόγω κινδύνων(<https://www.e-forologia.gr>, 2019).

Οι γνωστοποιήσεις παρέχουν σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τον κίνδυνο που θα πρέπει να λάβουν υπόψη όλες οι οντότητες κατά τη διαχείριση των δραστηριοτήτων τους.

Οι χρήστες είναι πιθανό να επωφεληθούν από τις αυξημένες αποκαλύψεις, τις διαθέσιμες πληροφορίες και τη διαφάνεια που επιτυγχάνεται. Επιπλέον, είναι πιθανό οι χρήστες να είναι σε καλύτερη θέση να προβλέπουν μελλοντικές ταμειακές ροές που σχετίζονται με μεταβιβαζόμενα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, ενώ θα είναι επίσης σε θέση να κατανοήσουν καλύτερα τα ανοίγματα κινδύνου μιας οντότητας.

8. ΔΠΧΑ 8 - Λειτουργικοί τομείς

Η βασική αρχή του συγκεκριμένου προτύπου αναφέρει πως μια οικονομική μονάδα κάνει γνωστές πληροφορίες οι οποίες δίνουν στους χρήστες και αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων τη δυνατότητα αξιολόγησης του είδους και των οικονομικών αποτελεσμάτων εκείνων των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνει και τα οικονομικά περιβάλλοντα στα οποία δραστηριοποιείται (<https://www.e-forologia.gr>, 2019).

9. ΔΠΧΑ 9 - Χρηματοοικονομικά μέσα

Το συγκεκριμένο πρότυπο αντικατέστησε το ΔΛΠ 39 και αναφέρεται σε αλλαγές που σχετίζονται α) με την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών μέσων β) στην απομείωση των περιουσιακών στοιχείων και γ) στη λογιστική αντιστάθμισης (www.nbg.gr, 2018).

Αυτό το πρότυπο αναμόρφωσε σε σημαντικό βαθμό τους λογιστικούς κανόνες για τα χρηματοοικονομικά μέσα. Προσεγγίζει στη βάση μιας άλλης φιλοσοφίας την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων, με ένα πιο μακρόπνοο σχεδιασμό (<https://www.grant-thornton.gr>, 2016). Το συγκεκριμένο πρότυπο έχει κύρια εφαρμογή στο χρηματοπιστωτικό τομέα, ο οποίος ρυθμίζεται και βρίσκεται κάτω από το διαρκή έλεγχο των εποπτικών αρχών.

Η ρυθμιστική καθοδήγηση θα μπορούσε να συμβάλει στη διασφάλιση της ορθής και εναρμονισμένης εφαρμογής της προσέγγισης υπολογισμού των χρηματοοικονομικών μέσων. Η εφαρμογή από τους ελεγκτές, καθώς και οι ρυθμιστικές αρχές των τραπεζών και των αγορών θα μπορούσαν να επηρεάζουν σημαντικά την ποιότητα και τη συνέπεια της εφαρμογής του νέου λογιστικού προτύπου.

10. ΔΠΧΑ 10 -Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Το συγκεκριμένο πρότυπο έχει στόχο τον καθορισμό των αρχών για την κατάρτιση και ενοποίηση των οικονομικών καταστάσεων, όταν γίνεται έλεγχος μίας ή περισσότερων επιχειρήσεων από μια οικονομική μονάδα (<https://www.e-forologia.gr>, 2019).

11. ΔΠΧΑ 11 – Σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Το συγκεκριμένο πρότυπο έχει σκοπό την καθιέρωση των αρχών για την αναφορά από επιχειρήσεις ζητημάτων που σχετίζονται με τη διατήρηση συμμετοχής σε επιχειρηματικά σχήματα που ελέγχονται από κοινού (<https://www.e-forologia.gr>, 2019).

Αυτό το νέο πρότυπο έχει καθιερώσει αρχές που είναι εφαρμόσιμες με λογιστικό τρόπο σε όλες τις από κοινού συμφωνίες, ανεξάρτητα αν η υλοποίηση αυτών γίνεται μέσω μιας ξεχωριστής οντότητας ή όχι. Το νέο πρότυπο ορίζει ότι, μια από κοινού συμφωνία συμφωνία,

αποτελεί μια συμβατική συμφωνία που προσδίδει σε ένα σύνολο μερών τον «κοινό έλεγχο» στη συγκεκριμένη συμφωνία (<https://www.accountancygreece.gr>, 2019).

12. ΔΠΧΑ 12 – Γνωστοποίηση συμμετοχών σε άλλες οντότητες

Το συγκεκριμένο πρότυπο έχει σκοπό, την απαίτηση από μία οντότητα να γνωστοποιεί στις οικονομικές τις καταστάσεις πληροφορίες που βοηθούν τους χρήστες και αναγνώστες α) στην αξιολόγηση των κινδύνων που συνδέονται μέσω άλλων οντοτήτων με τη συμμετοχή τους σε αυτές, β) τη διερεύνηση που έχουν τα αποτελέσματα από αυτές τις συμμετοχές, στις ταμειακές ροές, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και στην οικονομική της θέση (<https://www.e-forologia.gr>, 2019).

Τα οφέλη από την υιοθέτηση του προτύπου περιλαμβάνουν τη βελτίωση της συγκρισιμότητας με άλλες εταιρείες μιας βιομηχανίας, μια πιθανή αύξηση στην αγορά και ένα πιο αποδοτικό κεφάλαιο.

13. ΔΠΧΑ 13 – Επιμέτρηση εύλογης αξίας

Το συγκεκριμένο πρότυπο θα αναπτυχθεί λεπτομερώς ως περιπτώσιολογική μελέτη.

14. ΔΠΧΑ 14 – Μεταβατικοί λογαριασμοί ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων

Σκοπός του συγκεκριμένου προτύπου είναι ο προσδιορισμός των απαιτήσεων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, τα οποία εμφανίζονται όταν μια επιχείρηση προβαίνει σε πώληση αγαθών ή υπηρεσιών για τα οποία επιδοτείται από το κράτος (<https://www.taxheaven.gr>, 2017).

15. ΔΠΧΑ 15 – Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες

Το συγκεκριμένο πρότυπο έχει σκοπό τον καθορισμό των λογιστικών αρχών για μια οντότητα, η οποία εφαρμόζει σε ζητήματα σχετικά με την αναφορά στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις πληροφοριών για τη φύση, το ποσό και την αβεβαιότητα των εσόδων και ταμειακών ροών που ενδεχομένως προκύπτουν όταν υπάρχει σύμβαση με πελάτη (<https://www.e-forologia.gr>, 2019). Έχει πλέον υπάρξει ένα νέο πλαίσιο για την αποσαφήνιση των βασικών αρχών για την αναγνώριση των εσόδων, με το οποίο επιχειρείται η εξάλειψη των αδυναμιών που έχουν εντοπιστεί κατά το παρελθόν και η παροχή κατάλληλων πληροφοριών στους χρήστες (<https://www.grant-thornton.gr>, 2017).

Το νέο πρότυπο θα ωφελήσει τον προγραμματισμό της επιχείρησης και τη διαχείριση της απόδοσης, καθώς το πρότυπο απαιτεί τη λεπτομερή παρακολούθηση της προόδου των συμβάσεων. Αυτό θα μπορούσε να παράγει πολλές χρήσιμες πληροφορίες για τους μετόχους. Επιπλέον, οι απαιτήσεις γνωστοποίησης παρέχουν πληροφορίες που μπορούν να επιτρέψουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να κατανοήσουν τη φύση, το ποσό, το χρονοδιάγραμμα και την αβεβαιότητα των εσόδων και των ταμειακών ροών που σχετίζονται με τις συμβάσεις με τους πελάτες.

16. ΔΠΧΑ 16- Μισθώσεις.

Το συγκεκριμένο πρότυπο τυγχάνει εφαρμογής από 1-1-2019 μετά την ολοκλήρωση ενός μακροχρόνιου έργου που αναφέρεται στη λογιστική των μισθώσεων. Η βασική μορφή αυτού του προτύπου σχετίζεται με το γεγονός πως ο μισθωτής υποχρεώνεται πλέον να απεικονίζει το σύνολο των μισθώσεων στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (<https://www.grant-thornton.gr>, 2017). Μετά την υιοθέτηση του νέου προτύπου οι εταιρίες ακολουθώντας συγκεκριμένη μεθοδολογία θα προβαίνουν σε δική τους εκτίμηση για τις υποχρεώσεις από μισθώσεις. Η κύρια επίπτωση από την εφαρμογή αυτού του μοντέλου είναι η εξέταση από τις εταιρίες όλων των όρων των μισθώσεων, για να λάβουν απόφαση αν μπορούν ή όχι να απαλλαγούν από την απεικόνιση στον ισολογισμό τους όλων των συμβάσεων μίσθωσης.

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 σε μια επιχείρηση θα οδηγήσει σε αύξηση των μισθωμένων περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό του μισθωτή, ενώ το EBITDA του μισθωτή θα αυξηθεί επίσης. Αν και οι αξίες των ιδίων κεφαλαίων δεν πρέπει να αλλάξουν, οι επιχειρηματικές αξίες των εταιρειών θα αυξηθούν.

Κεφάλαιο 3

Εφαρμογή των ΔΛΠ-ΔΠΧΑ στην Ευρώπη και στην Ελλάδα

3.1 Αλλαγές που έχουν επέλθει από την εφαρμογή των ΔΛΠ - ΔΠΧΑ

Εκτός από την αλλαγή φιλοσοφίας που έχουν επιφέρει τα ΔΛΠ στον τρόπο που παρουσιάζονται οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αλλαγές υπάρχουν και στις ισχύουσες λογιστικές αρχές, την παρουσίαση της πραγματικής εικόνας των αποτελεσμάτων, των ταμειακών ροών και της χρηματοοικονομικής κατάστασης (Ροδοσθένους,2006). Οι κυριότερες επιπτώσεις από την εφαρμογή των ΔΛΠ στην Ελλάδα αναφέρονται (Δημητράς&Βρέντζου,2015):

- *Στην αναβαλλόμενη φορολογία*, όπου το πρότυπο 12 αναφέρεται στην απαίτηση υπολογισμού και παρακολούθησης του αναβαλλόμενου φόρου, επί των προσωρινών διαφορών που δημιουργεί η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας με την φορολογική αξία, των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.
- *Στην αναγνώριση των περιουσιακών στοιχείων*, όπου στα πρότυπα 16 και 38 αναφέρεται πως κάποια στοιχεία δε θα εμπίπτουν στον ορισμό των περιουσιακών στοιχείων, οπότε και δε θα αναγνωρίζονται.
- *Στην απομείωση των περιουσιακών στοιχείων*, όπου στο ΔΛΠ 36 γίνεται πρόβλεψη για την αξιολόγηση των περιουσιακών στοιχείων και πιθανής απομείωσης της αξίας τους.
- *Στις παροχές των εργαζομένων*, με τον υπολογισμό των υποχρεώσεων για τις παροχές των εργαζομένων μετά την απασχόληση, ενδεχομένως να μην οδηγεί σε σημαντικές υποχρεώσεις, οι οποίες είναι αναγκαίο να καταστούν μετρήσιμες, να λογιστικοποιηθούν και να γνωστοποιηθούν.
- *Στις γνωστοποιήσεις*, καθώς κάθε πρότυπο καταλήγει σε ένα σύνολο γνωστοποιήσεων που πρέπει να υπάρχουν συνοδευτικά των καταστάσεων, προκειμένου να ικανοποιούνται οι βασικές αρχές του πλαισίου των ΔΛΠ.

Τρεις είναι οι κύριοι άξονες στους οποίους εντοπίστηκαν προβλήματα από την εισαγωγή των ΔΛΠ στη χώρα μας και συγκεκριμένα:

- ο πρώτος άξονας αφορά στην εισαγωγή τους στην ελληνική νομοθεσία,
- ο δεύτερος άξονας σχετίζεται με τη γρήγορη εφαρμογή και υιοθέτηση τους και
- ο τρίτος άξονας σχετίζεται με τον τρόπο αντίδρασης των οντοτήτων, σε ζητήματα που άπτονται της καθαρής θέσης και των αποτελεσμάτων που παρουσιάζουν οι καταστάσεις τους.

3.2 Επιπτώσεις και δυσχέρειες από την εφαρμογή των ΔΛΠ - ΔΠΧΑ στην Ευρώπη

Η ταυτόχρονη υιοθέτηση νέων κοινών λογιστικών προτύπων από διαφορετικές χώρες για την επίτευξη συγκρισιμότητας, θέτει το ερώτημα πώς επηρεάζει αυτή η μεταβολή τις οικονομικές καταστάσεις που εκδίδονται από τις οντότητες σε κάθε χώρα. Ομοίως, μπορεί να είναι ενδιαφέρον να αναρωτηθούμε αν αυτή η αλλαγή επηρεάζει εξίσου όλα τα κράτη μέλη, ή αν παρατηρούνται διαφορετικά πρότυπα συμπεριφοράς σε αυτά (Callao et al., 2009). Οι Soderstrom και Sun (2007), θεωρούν πως η γενικευμένη υιοθέτηση των ΔΠΧΑ θα έχει ως αποτέλεσμα τη θεμελιώδη αλλαγή στο επιχειρηματικό περιβάλλον, καθώς πριν από το 2005, οι επιχειρήσεις ακολούθησαν μια ποικιλία από γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές.

Σε έρευνα του Jermakowicz στο Βέλγιο (2004) τα αποτελέσματα φανέρωσαν την επίδραση από την εφαρμογή των ΔΠΧΑ στον τρόπο με τον οποίο οι εταιρίες αυτές σχεδιάζουν και χειρίζονται τόσο τις εσωτερικές όσο και τις εξωτερικές τους δραστηριότητες παροχής στοιχείων, όσο και τη θέληση τους να αυθηθεί η συγκρισιμότητα των ενοποιημένων λογαριασμών και το επίπεδο διαφάνειας. Στα συμπεράσματα της μελέτης αναφέρεται πως η εφαρμογή των ΔΠΧΑ οδήγησε σε σημαντικές επιπτώσεις στην καθαρή θέση των επιχειρήσεων και στο καθαρό εισόδημα. Σε αντίστοιχη έρευνα των Larson & Street (2004), όπου εξετάστηκε η σύγκλιση μεταξύ 17 ευρωπαϊκών χωρών, συμπεράθηκε η ύπαρξη εμποδίων λόγω της πολυπλοκότητας ορισμένων προτύπων και ο φορολογικός προσανατολισμός από πολλά εθνικά συστήματα. Οι Silva και Couto (2007) μέτρησαν την επίδραση των ΔΠΧΑ στις οικονομικές πληροφορίες από συγκεκριμένες πορτογαλικές επιχειρήσεις. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν πως η δομή του ενοποιημένου ισολογισμού και της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης, παρουσίασαν σημαντικές αλλαγές όσον αφορά τη μέτρηση των

επιδόσεων. Επιπλέον, οι λογιστικές αλλαγές που παρατηρήθηκαν ήταν ασυνεπείς και δεν εμφάνισαν συγκεκριμένο μοτίβο.

Σε έρευνα των Hung και Subramanyam (2007), εξετάστηκαν οι επιπτώσεις από την υιοθέτηση των ΔΠΧΑ στις οικονομικές καταστάσεις γερμανικών επιχειρήσεων. Διαπίστωσαν πως το συνολικό ενεργητικό και η λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων, ταυτόχρονα και η μεταβλητότητα της λογιστικής αξίας και του εισοδήματος, είναι σημαντικά υψηλότερα από τη χρήση των ΔΠΧΑ, σε σχέση με τα γερμανικά πρότυπα. Σε αντίθεση δε βρέθηκε διαφοροποίηση στη λογιστική αξία και στα έσοδα, τα οποία δεν παρουσίασαν μεγαλύτερη αξία λόγω της εφαρμογής των ΔΠΧΑ.

Οι Sellhorn και Skaike (2008) διερεύνησαν κατά πόσον τα καταγεγραμμένα αποτελέσματα αναφοράς στα ΔΠΧΑ παρέχουν περισσότερες συγκρίσιμες οικονομικές πληροφορίες. Η μελέτη τους αναφέρθηκε σε γαλλικές, γερμανικές και βρετανικές επιχειρήσεις πριν και μετά την υιοθέτηση των ΔΠΧΑ. Τα αποτελέσματα της έρευνας υποδηλώνουν οι υποχρεωτικές εκθέσεις δε φαίνεται να αυξάνουν την αξιολόγηση της χρησιμότητας των λογιστικών πληροφοριών μεταξύ των χωρών. Ωστόσο, ένα σημαντικό εύρημα είναι πως η συγκρισιμότητα μπορεί να επιτευχθεί όταν οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν κίνητρα στην αγορά, ώστε να αναφέρουν περισσότερες συγκρίσιμες πληροφορίες.

Οι Ferreretal (2008) αναλύοντας τον αντίκτυπο από την εφαρμογή των ΔΠΧΑ σε επιχειρήσεις 11 ευρωπαϊκών χωρών, αναφέρουν πως υπάρχει μεγάλος αντίκτυπος στις οικονομικές πληροφορίες σε επιχειρήσεις που εδρεύουν στην Ισπανία, Γαλλία, Σουηδία, Ιρλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο. Επίσης, κάνουν λόγο για τα στοιχεία που επηρεάζονται περισσότερο από την αλλαγή των προτύπων όπως είναι το κυκλοφορούν ενεργητικό, οι βραχυπρόθεσμες και συνολικές υποχρεώσεις. Ομοίως επηρεάζονται περισσότερο η φερεγγυότητα, το χρέος και η απόδοση ιδίων κεφαλαίων.

Στην έρευνα των Callao et al. (2009) που πραγματοποιήθηκε σε επιχειρήσεις έντεκα ευρωπαϊκών χωρών, διατυπώνεται πως ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πρέπει να είναι πιο συναφής στο πλαίσιο της διαδικασίας της παγκόσμιας λογιστικής εναρμόνισης, με σκοπό την εξασφάλιση της κατάλληλης προσαρμογής των προτεινόμενων λύσεων από τα ΔΠΧΑ. Φαίνεται πως τα δύο παραδοσιακά λογιστικά συστήματα δεν παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές όπως πριν. Αυτό πιστεύεται πως οφείλεται στις εργασίες εναρμόνισης των λογιστικών προτύπων στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατά τη διάρκεια των τελευταίων 30 ετών, παράγοντας που κατέστησε

δυνατή τη συγκέντρωση της τρέχουσας λογιστικής τυποποίησης πιο κοντά, έστω και αν στην Ευρώπη δεν υπάρχει ένα ομοιόμορφο λογιστικό μοντέλο.

Στην έρευνα των Zeghal και Lahmar (2016), που έγινε σε δείγμα άνω των 1000 επιχειρήσεων σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, τα αποτελέσματα δείχνουν τη μείωση του επιπέδου συντηριτισμού κατά την περίοδο μετά την υιοθέτηση των ΔΠΧΑ. Φαίνεται πως οι εταιρίες που μελετήθηκαν κάνουν χρήση μεγαλύτερης διακριτικής ευχέρειας κατά την εφαρμογή των ΔΠΧΑ. Η αναγνώριση των κακών ειδήσεων συγκριτικά με τις καλές ειδήσεις μειώνονται όταν οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ. Το ίδιο συμπέρασμα αποτυπώνεται και στην έρευνα των Raananen και Lin (2007), αποδεικνύοντας πως η αναγνώριση των κακών ειδήσεων μειώνεται όταν οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.

Οι Zeghal και Lahmar (2016) σε άλλο σημείο των συμπερασμάτων τους αναφέρουν πως η υιοθέτηση και εφαρμογή των ΔΠΧΑ είναι πιο σημαντικό για χώρες που λειτουργούν υπό το ηπειρωτικό μοντέλο. Σε έρευνα των Zeghal et al. (2012), φάνηκε πως ο συντηριτισμός μειώθηκε κατά την υποχρεωτική υιοθέτηση των ΔΠΧΑ, αποκτώντας μεγαλύτερη σημαντικότητα για χώρες που διαθέτουν τοπικά λογιστικά πρότυπα που βρίσκονται σε μεγάλη αντίθεση με τα διεθνή πρότυπα. Σε αντίθεση από την έρευνα των Zeghal και Lahmar (2016) φαίνεται πως δεν υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση στο επίπεδο συντηριτισμού για τα αγγλό-αμερικάνικα και τα ηπειρωτικά μοντέλα. Σε μελέτη των Iatridi και Dalla (2009), αποτυπώθηκε η άποψη πως ένα απλό σύνολο εναρμονισμένων λογιστικών προτύπων είναι απίθανο να είναι ταυτόχρονα κατάλληλο για όλες τις χώρες εντός ή εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς αυτές διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους.

3.3 Σχετικά με την εφαρμογή των ΔΛΠ - ΔΠΧΑ στην Ελλάδα

Με την εφαρμογή των ΔΛΠ αλλαγές έγιναν στις ισχύουσες λογιστικές αρχές, ταυτόχρονα με την αλλαγή στη φιλοσοφία παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, στις οποίες αποτυπώνεται η πραγματική εικόνα των αποτελεσμάτων, της χρηματοοικονομικής κατάστασης και των ταμειακών ροών των επιχειρήσεων. Μετά από αυτή την αλλαγή, κάθε ενδιαφερόμενος αποκτά καλύτερη πληροφόρηση για τη βιωσιμότητα της

οικονομικής μονάδας (Ροδοσθένους,2006). Επιπλέον, με την εφαρμογή τους επηρεάστηκε κάθε πλευρά της επιχειρηματικής δραστηριότητας, η διαμόρφωση της στρατηγικής, η τιμολογιακή πολιτική και γενικότερα ο τρόπος λειτουργίας της επιχείρησης. Στην Ελλάδα, οι πιο σημαντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή των ΔΛΠ αναφέρονται(Δημητράς&Βρέντζου, 2015):

- ✓ στην αναβαλλόμενη φορολογία
- ✓ στην αναγνώριση των περιουσιακών στοιχείων
- ✓ στην απομείωση των περιουσιακών στοιχείων
- ✓ στις παροχές των εργαζομένων
- ✓ στις γνωστοποιήσεις

Σύμφωνα με τους Iatridi και Rouvoli (2010), η μετάβαση από τα ΕΛΠ στα ΔΛΠ, επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό την επίδοση των επιχειρήσεων, όπως αυτή αποτυπώνεται στις οικονομικές καταστάσεις. Σύμφωνα με το Μυλωνά (2006), τα προβλήματα από την εισαγωγή των ΔΛΠ στην Ελλάδα, κινούνται σε 3 άξονες:

1. στην εισαγωγή τους στην ελληνική νομοθεσία
2. στον τρόπο που θα έχουν επίδραση στις επιχειρήσεις σε ζητήματα που σχετίζονται με την καθαρή τους σχέση και τα αποτελέσματά τους
3. στη γρήγορη εφαρμογή και απρόσκοπτη υιοθέτησή τους.

Περαιτέρω, άλλαξε και ο τρόπος αντιμετώπισης των λογιστικών θεμάτων από τις Διοικήσεις των οντοτήτων, καθώς έπρεπε να επιφορτιστούν με νέα ζητήματα για τις λογιστικές πολιτικές, που απαιτούν κριτική σκέψη και αντικειμενικότητα (Αναστασόπουλος,2004). Όπως αναφέρεται από τους Δημητρά και Βρέντζου (2015), οι επιδράσεις της μετάβασης στα ΔΛΠ στο σύνολο των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών εταιριών με έτος αναφοράς το 2006 σχετίζονται:

- ✓ Με την ωφέλεια ποσού 1.870 εκ. ευρώ στα ίδια κεφάλαια των εισηγμένων εταιριών, επειδή υιοθέτησαν των ΔΛΠ.
- ✓ Τα αποτελέσματα χρήσης έτους 2004 παρουσίασαν αύξηση της τάξεως του 4%.

Άλλες μη ποσοτικές επιπτώσεις θεωρούνται:

- ✓ Η βελτίωση της παρεχόμενης πληροφόρησης και η αυξανόμενη σημασία που δίνουν οι επιχειρήσεις όταν παρέχουν πληροφόρηση μέσω των καταστάσεων ταμειακών ροών και μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

- ✓ Η μεγάλη έμφαση που δίνεται στη γνωστοποίηση κατά τις επερχόμενες αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και εκτιμήσεις
- ✓ Η βελτίωση των γνωστοποιήσεων σχετικά με τις συναλλαγές των βασικών διοικητικών μελών
- ✓ Η ενημέρωση σχετικά με τις αναλογιστικές μελέτες που αφορούν προβλέψεις που σχετίζονται με το ανθρώπινο δυναμικό
- ✓ Η παροχή πληροφοριών σχετικών με τους γεωγραφικούς και επιχειρηματικούς τομείς που ασκεί δραστηριότητα η οντότητα
- ✓ Η παροχή επεξηγήσεων για τις σημαντικές εκτιμήσεις της Διοίκησης

Ωστόσο, εκτός από τις θετικές επιπτώσεις που δημιουργήθηκαν από την υιοθέτηση και εφαρμογή των ΔΛΠ, παρουσιάστηκαν και δυσχέρειες. Οι σημαντικότερες από αυτές είναι (www.tovima.gr):

- ✓ η έλλειψη καθοδήγησης
- ✓ η ανεπάρκεια κατάρτισης του ειδικευμένου προσωπικού
- ✓ η έλλειψη ομοιομορφίας στην εφαρμογή τους
- ✓ τα μεγάλα περιθώρια που άφησαν για την εφαρμογή δημιουργικής λογιστικής

Πρέπει να επισημανθεί πως η εφαρμογή των ΔΛΠ είναι απαίτηση της αγοράς και της επιχειρηματικότητας. Η συνεχής εξέλιξη τους αποτελεί πρόκληση, καθώς έχει στόχο την απρόσκοπτη πρόσβαση των stakeholders στη λογιστική πληροφόρηση. Η διαδικασία μετάβασης στα ΔΛΠ, αποτελεί από μόνη της μια δύσκολη διαδικασία, αποτελεί αναγκαιότητα η συνεχής επικοινωνιακή πολιτική με τους επενδυτές και η γενική πληροφόρηση για τα νέα δεδομένα που έχουν προκύψει από την υιοθέτηση και εφαρμογή των ΔΛΠ.

Σε έρευνα των Black και Maggina (2016), από την υιοθέτηση και εφαρμογή των ΔΠΧΑ στην Ελλάδα, διαπιστώθηκε πως η υιοθέτηση τους δεν είχε επίπτωση στην κανονικότητα των χρηματοοικονομικών δεικτών. Ωστόσο φαίνεται πως η υιοθέτηση τους παράγει αποτελέσματα σε πολλές από τις αναλογίες. Σε εξέταση των επιπτώσεων τους συνδυαστικά με την πρόσφατη κρίση διαπιστώθηκε πως το επίπεδο του χρέους αυξήθηκαν και η κερδοφορία και τα μέτρα των επιδόσεων μειώθηκαν. Καθώς η χρηματοδότηση με ίδια κεφάλαια έχει γίνει λιγότερο ελκυστική φαίνεται ότι, οι ελληνικές επιχειρήσεις έχουν επιδείξει μεγαλύτερη επιρροή στη χρηματοδότηση του χρέους. Επιπλέον, η κρίση μείωσε τα κέρδη και τα μέτρα απόδοσης. Περαιτέρω

διαπιστώθηκε πως από την υιοθέτηση των ΔΠΧΑ στην Ελλάδα δε βελτιώθηκε η χρησιμότητα των οικονομικών καταστάσεων για τις τιμές, καθώς καμία από τις μεταβλητές αξία και κέρδη, ήταν σημαντική κατά την περίοδο μετά τα ΔΠΧΑ. Περαιτέρω, διαπιστώθηκε πως ενώ αρχικά φαίνεται πως δε βελτιώθηκε η χρησιμότητα των οικονομικών δεδομένων από την ανάλυση ευαισθησίας φάνηκε πως μετά την κρίση τα ΔΠΧΑ έγιναν περισσότερο αποτελεσματικά, με τις δηλώσεις να σχετίζονται περισσότερο με την αξία των μετοχών των επιχειρήσεων στη χώρα.

Στη μελέτη των Iatridi και Dalla (2009), φαίνεται πως υπάρχει επίδραση από την υιοθέτηση των ΔΠΧΑ στους κλάδους και στους δείκτες της χρηματιστηριακής αγοράς κατά το πρώτο έτος εφαρμογής τους. Συγκεκριμένα, επηρεάστηκε θετικά η κερδοφορία των περισσότερων βιομηχανικών επιχειρήσεων και σε εταιρίες που ανήκουν στον κλάδο FTSE 40 και στο SmallCap 80. Περαιτέρω φαίνεται πως επηρεάζεται αρνητικά η ρευστότητα των επιχειρήσεων σε ορισμένους βιομηχανικούς κλάδους και τομείς. Η μόχλευση συνδέεται θετικά με την ανάπτυξη, όταν υπάρχει δυναμική ανάπτυξης και αρνητικά σε σχέση με την κερδοφορία και τη ρευστότητα μετά την επιβάρυνση των τόκων και άλλων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που σχετίζονται με το δανεισμό.

Σε σχετική έρευνα των Karampinis και Hevas (2009), διαπιστώθηκε πως η υιοθέτηση των ΔΠΧΑ επηρέασε θετικά τη σχέση αξίας του ενοποιημένου καθαρού εισοδήματος και της λογιστικής αξίας, αλλά αντίστοιχα δεν είχε καμία επίδραση στην αξία των μη ενοποιημένων. Παρατηρήθηκε σημαντική μείωση της αυξητικής ερμηνευτικής ισχύς των χρηματοοικονομικών εσόδων μετά την υποχρέωση εφαρμογής των ΔΠΧΑ. Σε γενικότερο πλαίσιο υπάρχει μια αμφισβήτηση του αναμενόμενου οφέλους από συγκεκριμένους κανόνες των ΔΠΧΑ που σχετίζονται με τη μέτρηση των στοιχείων κερδών. Παρόλο αυτά ως συνολικός αντίκτυπος από την εφαρμογή τους επικρατεί η άποψη πως η υποχρεωτικότητα εφαρμογής των ΔΠΧΑ μπορεί να οδηγήσει σε επωφελείς συνθήκες ακόμα και σε μια δυσμενή βάση.

Οι Dimitropoulos et al. (2013) στην έρευνά τους επικεντρώθηκαν στην επίπτωση που έχουν τα ΔΠΧΑ στη βελτίωση της ποιότητας της λογιστικής επιστήμης και τυποποίησης, με την κυριαρχούσα άποψη να είναι πως η υιοθέτηση λογιστικών προτύπων υψηλής ποιότητας οδηγεί σε αύξηση στην ποιότητα των λογιστικών πληροφοριών. Από την έρευνα διαπιστώθηκε πως η εισαγωγή των ΔΠΧΑ συνέβαλε στη μείωση της διαχείρισης των κερδών, υπήρχε βελτίωση της έγκαιρης αναγνώρισης των ζημιών και μεγαλύτερη συσχέτιση της αξίας των κερδών και των

κερδών από τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων σε σύγκριση με τα εγχώρια λογιστικά πρότυπα. Επιπλέον, τα ευρήματα φανερώνουν την ποιότητα των ελέγχων των επιχειρήσεων.

Στα ευρήματα έρευνας των Tsalavouta et al. (2012) αποτυπώνεται η άποψη πως η υιοθέτηση των ΔΠΧΑ δεν επέφερε μεταβολή στη συνάφεια της αξίας της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων και του καθαρού εισοδήματος. Αυτό το στοιχείο δεν υποστηρίζει την υπόθεση ότι, η λογιστική ποιότητα βελτιώνεται μετά την υιοθέτηση των ΔΠΧΑ. Η αύξηση του συντελεστή αποτίμησης στη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων και η μείωση του βάρους αποτίμησης στο καθαρό εισόδημα, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, επικεντρώνεται περισσότερο στον ισολογισμό και εισάγουν μεγαλύτερη μεταβλητότητα και μικρότερη επικέντρωση στο καθαρό εισόδημα.

Σε έρευνα των Ferentinou και Anagnostopoulou (2016), αποδείχτηκε πως η υιοθέτηση των ΔΠΧΑ επιβεβαίωσαν τη σημαντική μείωση της διαχείρισης των κερδών βάσει των δεδουλευμένων εσόδων. Η ερμηνεία του αποτελέσματος είναι ενδεικτικό της μείωσης της επίπτωσης της διαχείρισης των κερδών βάσει των δεδουλευμένων εσόδων, πιθανώς λόγω της ίδιας της φύσης των κανόνων που προβλέπονται από τα πρότυπα, οι οποίοι έχουν περιορισμένη διακριτική ευχέρεια διχείρισεως και τη δυνατότητα για διαχείριση των κερδών που βασίζεται σε χειρισμούς δεδουλευμένων για τις ελληνικές επιχειρήσεις, συγκριτικά με τα προηγούμενα πρότυπα. Τα ευρήματα επιβεβαιώνουν την τάση που εμφανίστηκε και υπογραμμίστηκε στην έρευνα των Irino and Parbonetti(2011), σχετικά με τη μετάβαση από τη διαχείριση των κερδών βάσει των δεδουλευμένων εσόδων στην πραγματική διαχείριση των κερδών, μετά την υποχρεωτική υιοθέτηση των ΔΠΧΑ.

Σε έρευνα των Mantzari et al. (2017), υποστηρίζεται η άποψη πως η διάχυση των ΔΠΧΑ δε σχετίζεται κυρίως με την τεχνική ικανότητα των προτύπων. Αποκαλύπτεται από την έρευνα οι καταναγκαστικές ή ηγεμονικές θεσμικές πιέσεις το τοπικό και διεθνές επίπεδο της παρακίνησης υιοθέτησης των ΔΠΧΑ. Η θεσμοθέτηση των ΔΠΧΑ είναι σε μεγάλο βαθμό το αποτέλεσμα μιας δυναμικής εξουσίας που απαιτεί τη συμμετοχή των κρατικών και άλλων φορέων εξουσίας, με την ικανότητα που διαθέτουν να βασίζονται στη δύναμη τους ώστε να επηρεάζουν τις ενέργειες των οντοτήτων.

Ο Καραμάνης (2009) αναφέρει πως τα προβλήματα που εντοπίστηκαν αρχικά από την εφαρμογή των ΔΛΠ είναι:

- ✓ η απουσία ολοκληρωμένης εναρμόνισης του νομοθετικού-θεσμικού περιβάλλοντος,

- ✓ η δυνατότητα της παρουσίασης επιθυμητών λογιστικών μεγεθών,
- ✓ η απουσία επαρκούς ενημέρωσης των λογιστών και των ελεγκτών, αναφορικά με κάποιες λεπτομέρειες κατά την εφαρμογή τους,
- ✓ η εμφάνιση προβλημάτων στη λειτουργία της αγοράς και σε ζητήματα περί αθέμιτου ανταγωνισμού, που σχετίζονται με την ταυτόχρονη χρήση των ΔΛΠ και των ΕΛΠ από τις εισηγμένες και τις μη εισηγμένες εταιρίες.

Σημαντικά όμως είναι και τα οφέλη που εντοπίστηκαν στην έρευνα του Καραμάνη και σχετίζονται με το εσωτερικό περιβάλλον των επιχειρήσεων. Αναφέρονται χαρακτηριστικά:

- ✓ οι θετικές επιπτώσεις σε ζητήματα σχετικά με την παροχή χρήσιμης πληροφόρησης στις λειτουργικές μονάδες της επιχείρησης, στην υποβοήθηση στη λήψη στρατηγικών αποφάσεων και στην αξιολόγηση τους,
- ✓ οι θετικές επιπτώσεις για τις ελληνικές επιχειρήσεις, σε ζητήματα που σχετίζονται με την πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης και τη μεγαλύτερη διευκόλυνση στην προσπάθεια τους να διεθνοποιηθούν,
- ✓ η ενίσχυση του εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων,
- ✓ η βελτίωση των πληροφοριακών συστημάτων και οι υποδομές, με την τεχνολογία πληροφορικής να αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους επιχειρησιακούς πόρους.

Ο Ξένος (2010) αναφέρει ότι η Ελλάδα υιοθέτησε αρκετά αυστηρή νομοθεσία για την εφαρμογή των ΔΛΠ. Προβλέφθηκαν αυστηρότατες ποινικές και αστικές κυρώσεις για τις επιχειρήσεις που δε θα συμμορφωθούν με τις σχετικές απαιτήσεις. Ωστόσο, ουδέποτε εφαρμόστηκαν στην πραγματικότητα, παρόλα αυτά η αυστηρότητα των κυρώσεων καταδεικνύει την υπερβολή των συναρμόδιων υπουργείων, τα οποία λόγω της ανευθυνότητάς τους, προκάλεσαν εκτός των άλλων και ειρωνικά σχόλια μερίδας αξιωματούχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ένας από τους πιο σημαντικούς στόχους του Συμβουλίου των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, αποτελεί η δημιουργία εφαρμόσιμων και εκτελεστέων λογιστικών προτύπων, καθώς έχει τεκμηριωθεί πως οι επιχειρήσεις δε δείχνουν ιδιαίτερη πρόθεση συμμόρφωσης, όσον αφορά στην υποχρεωτική εφαρμογή των γνωστοποιήσεων που προβλέπεται από τα πρότυπα (Αθιανός, 2012). Σύμφωνα με τους Ball et al. (2003), αυτό το γεγονός έχει ως συνέπεια η υποβολή των λογιστικών εκθέσεων να μην παρουσιάζει υψηλή ποιότητα.

Όπως αναφέρει η Τσερκεζή (2012), στα συμπεράσματα έρευνας της Grant Thornton που έλαβε χώρα το 2007, αποτυπώθηκε η συστηματική υποβάθμιση κάποιων προτύπων στην παροχή σημαντικών πληροφοριών και γνωστοποιήσεων που επέβαλαν τα πρότυπα. Αυτό το γεγονός πιστεύεται πως οφείλεται αφενός στην απροθυμία παροχής στοιχείων από τις Διοικήσεις των επιχειρήσεων και αφετέρου στις δυσκολίες στην παροχή πληροφόρησης.

Υποστηρίζεται πως στην Ελλάδα υπάρχει χαμηλή επιβολή και χαμηλή ποιότητα του ελέγχου. Επιπλέον, ο δείκτης εναρμόνισης είναι σχετικά χαμηλός, που ταυτίζεται με τη δυσκολία στην κατανόηση και την αδυναμία σύγκρισης και ανάλυσης (Αθιανός, 2012). Η επιτροπή κεφαλαιαγοράς, έχοντας συνειδητοποιήσει το σημαντικό αυτό πρόβλημα, ενίσχυσε τις διαδικασίες για την παρακολούθηση των οικονομικών καταστάσεων των εισηγμένων εταιριών το 2007, σκοπεύοντας στην αύξηση του επιπέδου συμμόρφωσης με τις υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις των ΔΛΠ/ΔΠΧΑ, που είχαν υποχρεωτικό χαρακτήρα από το 2005.

Στην έρευνα των Balla et al. (2010) αποτυπώθηκε η άποψη πως το ελληνικό επιχειρηματικό περιβάλλον δεν ήταν κατάλληλο για την εφαρμογή των ΔΠΧΑ, ωστόσο παρόλο αυτά υπάρχει η άποψη πως η υιοθέτηση τους βελτίωσε την ποιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, αυξήθηκε η διαφάνεια, η αξιοπιστία και η συγκρισιμότητα των οικονομικών καταστάσεων.

Κεφάλαιο 4

Μελέτη Περίπτωσης το ΔΠΧΑ – 13

4.1 Σχετικά με την εύλογη αξία

Υπάρχει σήμερα η ευρεία συναίνεση των ακαδημαϊκών και πολλών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ότι, η χρηματοοικονομική πληροφόρηση εμπλέκεται βαθιά στην πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση. Συγκεκριμένα η λογιστική της εύλογης αξίας φέρεται να αυξάνει την προκυκλικότητα και τις επιδράσεις μετάδοσης στο τραπεζικό σύστημα. Δεδομένου πως οι τράπεζες διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στις οικονομίες, η οικονομική δυσπραγία στο τραπεζικό σύστημα οδηγεί σε σημαντικές επιδράσεις και επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία και στην απασχόληση (Palea, 2017).

Η έννοια της εύλογης αξίας έχει καθιερωθεί εδώ και πολλά χρόνια στη λογιστική πραγματικότητα και αποτελεί αντικείμενο συζητήσεων. Αυτό σχετίζεται στενά με τον ορισμό της εύλογης αξίας, ως εκείνο το ποσό σύμφωνα με το οποίο ένα περιουσιακό στοιχείο θα μπορούσε να καταστεί ανταλλάξιμο μεταξύ δύο οντοτήτων που ενεργούν έχοντας πλήρη γνώση της αγοράς και σύμφωνα με τη θέληση τους, εντός ενός πλαισίου συναλλαγής που γίνεται με βάση την καθαρά εμπορική αξία. Υπάρχουν πολλοί που υποστηρίζουν την ύπαρξη της έννοιας της εύλογης αξίας, λόγω της διαφάνειας που τη διέπει. Στην ουσία υποστηρίζεται πως η χρησιμοποίηση τιμών από ενεργές αγορές παρέχει πιο πλούσια πληροφόρηση στον αναγνώστη και χρήστη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καθώς στηρίζεται στην αγορά που συμμετέχει ή στηρίζει το σύνολο των εμπλεκόμενων και όχι μόνο η οντότητα. Άλλο ένα πλεονέκτημα που αποτυπώνεται στη βιβλιογραφία είναι η θετική επιρροή που εμφανίζει κατά τη λογιστική της απεικόνιση, κυρίως των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Ωστόσο, εκφράζεται και αντίθετη άποψη από τα άτομα που δεν υποστηρίζουν την εύλογη αξία. Κυρίως εκφράζουν αντιρρήσεις σε αυτήν τη μέθοδο υπολογισμού της αξίας, αναφέροντας πως συχνά για τον υπολογισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία που εν δυνάμει

θα μπορούσε να λάβει κάποιος από την πώληση ενός αγαθού που αποτυπώνεται στο ενεργητικό, χωρίς να έχει γίνει η πώληση προς αυτή. Υπό αυτό το πρίσμα, με την εύλογη αξία επιμετράται η αξία που θα μπορούσε να λάβει μια οντότητα αν σε θεωρητικό πλαίσιο, πραγματοποιούσε την πώληση σήμερα. Η συγκεκριμένη μέθοδος έρχεται σε αντίθεση με το μοντέλο του ιστορικού κόστους, το οποίο αναφέρεται στο πώς σκοπεύει να κινηθεί η οντότητα για αυτό το στοιχείο του ενεργητικού της.

Το κυριότερο στοιχείο που τυγχάνει κριτικής αναφορικά με την εύλογη αξία, σχετίζεται με την ανησυχία που εκφράζεται για το βαθμό αξιοπιστίας των εύλογων αξιών που λαμβάνονται υπόψη. Οι Koleva et al. (2016) επιχείρησε να προσδιορίσει τα πιο σημαντικά πλεονεκτήματα της μεθόδου της εύλογης αξίας. Συγκεκριμένα:

- με τη χρήση της εύλογης αξίας υπάρχει καλύτερη βάση ώστε να προβλεφθούν οι μελλοντικές χρηματοροές, που δύναται να προέλθουν από την κατοχή ενός χρηματοοικονομικού στοιχείο του ισολογισμού.
- Όταν γίνεται χρήση της εύλογης αξίας ενσωματώνεται το σύνολο των πληροφοριών που διατίθενται από την αγορά και συνεπώς μπορεί να θεωρηθεί πως αποτελεί ένα αξιόπιστο μέσο για την αποτίμηση του στοιχείου, καθώς ταυτίζεται με την επιθυμία που εκφράζουν τα δύο μέρη που συναλλάσσονται για την πραγματοποίηση της συναλλαγής σε ισότιμη βάση, υπό συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο και τιμή, που αποτελεί και την τιμή αποτιμήσεως.
- Θεωρείται πως αποτελεί το μοναδικό μέτρο αποτίμησης αξίας, που έρχονται κοντά στην πραγματικότητα.
- Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σύμφωνα με την εύλογη αξία, καθίστανται κάθε στιγμή συγκρίσιμα, καθώς αντανακλούν την παρούσα αξία των μελλοντικών χρηματοροών, όπως ακριβώς εκτιμάται από τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς.
- Είναι καλύτερη μέθοδος συγκριτικά με τη μέθοδο αποτίμησης του ιστορικού κόστους, κυρίως λόγω του γεγονότος της μη συγκρισιμότητας των δεύτερων.
- Όλο και περισσότερο αυξάνεται ο αριθμός των οντοτήτων διεθνώς, που κάνουν χρήση της εύλογης αξίας για να προβαίνουν σε έλεγχο και διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων.

- Η χρήση της μεθόδου του ιστορικού κόστους κτήσεως, δε συνεισφέρει αποτελεσματικά στη διαδικασία λήψης επενδυτικών αποφάσεων.
- Η σημασία που έχει για την εμφάνιση των παραγώγων στους ισολογισμούς των επιχειρήσεων, κάτι που δε μπορεί να γίνει με τη μέθοδο του ιστορικού κόστους. Τα παράγωγα έχουν αποκτήσει ένα βασικό ρόλο και είναι το εργαλείο ανάλυσης και διαχείρισης των επιχειρηματικών κινδύνων, για τον λόγο αυτό δεν πρέπει να περνάνε απαρατήρητα στον ισολογισμό των οντοτήτων. Γι' αυτό η εύλογη αξία, τους δίνει τη σημαντικότητα την οποία έχουν αποκτήσει στο σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον.
- Η μέθοδος της εύλογης αξίας πλεονεκτεί έναντι της μεθόδου του ιστορικού κόστους, καθώς ενσωματώνει διαρκώς τις επιδράσεις του περιβάλλοντος και όποια πληροφορία είναι διαθέσιμη τη στιγμή της αποτύπωσης της εύλογης αξίας. Σε αντίθεση με τη μέθοδο του ιστορικού κόστους, δημιουργείται σημαντική καθυστέρηση ως προς την αναγνώριση των επιδράσεων που παρουσιάζουν ποικίλες οικονομικές μεταβλητές.

Ωστόσο στη βιβλιογραφία έχουν αποτυπωθεί και μειονεκτήματα από τη χρήση της συγκεκριμένης μεθόδου, τα κυριότερα εκ των οποίων εντοπίζονται (Koleva et al., 2016):

- Στο γεγονός πως το συγκεκριμένο μέτρο έχει χαρακτηριστικά ευαισθησίας στις διακυμάνσεις των αγορών, που έχει ως αποτέλεσμα να εμφανίζονται συχνά μεταβολές στην αξία των χρηματοοικονομικών μέσων.
- Στο γεγονός πως υπάρχει στήριξη σε πιθανά σενάρια και υποθέσεις και όχι σε πραγματικά γεγονότα, που στη λογιστική επιστήμη εκφράζονται με συναλλαγές.
- Σε συνέχεια του προηγούμενου μειονεκτήματος, ασκείται κριτική για το γεγονός πως η πληροφόρηση που υπάρχει για την εύλογη αξία δε μπορεί να οδηγήσει το χρήστη και αναγνώστη σε ορθολογικές αποφάσεις, καθώς στηρίζεται μόνο σε υποθέσεις.
- Υπάρχει κίνδυνος με τη συγκεκριμένη μέθοδο να γίνουν λάθος υπολογισμοί που δεν έχουν σχέση με την πραγματικότητα ή στο καλύτερο σενάριο απέχουν σημαντικά από την πραγματικότητα. Κυρίως εμφανίζεται αυτός ο κίνδυνος στον προσδιορισμό υποχρεώσεων ή/και περιουσιακών στοιχείων επιπέδου 3.
- Σε συνέχεια του προηγούμενου μειονεκτήματος, για τις επιπέδου 3 εκτιμήσεις εύλογης αξίας θεωρούνται πως είναι αμφιλεγόμενες, καθώς έχει αποδειχτεί στην καθημερινότητα πως οι οντότητες δε χρησιμοποιούν τον ίδιο τρόπο για να γνωστοποιήσουν τις μεθόδους που ακολουθούν για να δικαιολογήσουν τα δημοσιευμένα ποσά.

- Ακόμα μια σημαντική κριτική γίνεται για τον τρόπο λειτουργίας της μεθόδου της εύλογης αξίας, ως μέσο χειραγώγησης των αποτελεσμάτων που παρουσιάζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των οντοτήτων που δημοσιεύονται, προκειμένου να έχουν όφελος οι ίδιες οι οντότητες. Η συγκεκριμένη κριτική/μειονέκτημα έχει ισχυροποιηθεί τα τελευταία χρόνια λόγω αρκετών μεγάλων σκανδάλων που έχουν γίνει στο διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον.

Από τους Botosan et al. (2005) γίνεται αναφορά πως οι εύλογες αξίες που λαμβάνονται από αγορές που είναι ενεργά διαπραγματεύσιμες, υπάρχει μεγαλύτερη αξιοπιστία στη σύνδεση τους με τις τιμές των μετοχών, συγκριτικά με εκείνες που προέρχονται από αγορές που χαρακτηρίζονται από περιορισμένη δραστηριότητα. Επίσης, ένα σημαντικό στοιχείο που προκύπτει μέσα από μελέτες, είναι το γεγονός της απουσίας βελτίωσης της ποιότητας, όταν υπάρχει συμμετοχή εξωτερικών εκτιμητών κατά τη διαδικασία που αποτιμώνται τα περιουσιακά στοιχεία ή οι υποχρεώσεις μιας οντότητας. Στην πραγματικότητα δε φαίνεται πως υπάρχει διαφορά μεταξύ εσωτερικών και εξωτερικών εκτιμήσεων.

Οι Coles et al. (2006) αναφέρουν πως ενώ σε πρώιμο στάδιο η εύλογη αξία θα χρησιμοποιούνταν για τον έλεγχο της οικονομικής πληροφόρησης, αρκετά νωρίς χρησιμοποιήθηκε από το ανώτατο μάνατζμεντ για άλλους λόγους, σχετικούς με την εξυπηρέτηση των προσωπικών τους σκοπών. Στην πραγματικότητα έγινε χρήση της μεθόδου για άλλους από αυτούς που είχε δοθεί η έγκριση από τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές. Επισήμαναν το γεγονός πως όταν πραγματοποιείται εξέταση της λογιστικής της εύλογης αξίας κυρίως τη χρονική περίοδο της δεκαετίας του 1990, πρέπει η εξέταση να γίνεται σε συσχέτιση με ζητήματα αθέμιτων ζημιών που επηρέασαν άλλα αντίστοιχα λογιστικά πρότυπα. Εκείνη τη χρονική περίοδο που στο διεθνές περιβάλλον υπήρχε μεγάλη ανάπτυξη, διαπιστώθηκε από τις ρυθμιστικές αρχές πως υπάρξε χειραγώγηση των λογιστικών κανόνων, με στόχο την απόκτηση σε σύντομο χρόνο μεγάλων κερδών. Για το λόγο αυτό οδηγήθηκαν οι ρυθμιστικές αρχές στην έκδοση ενός συνόλου από ποικίλλες και περίπλοκες οδηγίες, χωρίς ωστόσο να αλλάζει το αποτέλεσμα. Αυτή η περιπλοκότητα των καταστάσεων περιγράφεται και από τον Haswell (2006), ο οποίος εστιάζει στην ανάγκη απλοποίησης των οδηγιών και πρακτικών που χρησιμοποιούνται για τη λογιστική απεικόνιση των οντοτήτων.

Περαιτέρω, από τους Roberts and Jones (2009), υποστηρίχθηκε πως η μέθοδος της εύλογης αξίας, έπρεπε να ενταχθεί στον κατάλογο των καταχρήσεων. Ωστόσο, κάτι τέτοιο δεν

έγινε ποτέ και μετά την πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση άρχισε να δίνεται μεγάλη προσοχή σε αυτή τη μέθοδο από τους εμπλεκόμενους, κυρίως λόγω των μεγάλων σκανδάλων που έγιναν γνωστά. Χαρακτηριστικά είναι τα παραδείγματα της εταιρίας Enron που πτώχευσε και το σκάνδαλο της WorldCom.

Όσον αφορά στη μέθοδο της εύλογης αξίας οι Koleva et al. (2016) αναφέρουν πως αντικειμενικά όταν γίνεται σύγκριση μεταξύ των δύο μεθόδων (εύλογης αξίας και ιστορικού κόστους), προκύπτει πως η δεύτερη υπερτερεί στη μεταβλητή της πληροφόρησης. Αυτό προκύπτει καθώς παρέχει μια πιο ουσιαστική πληροφόρηση αναφορικά με το κόστος που παρουσιάζουν συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, χωρίς να υπάρχει η πρόβλεψη για σημαντικές μεταβολές σε αυτά τα στοιχεία. Το κυριότερο χαρακτηριστικό της μεθόδου της εύλογης αξίας, που αποτελεί συνεπώς και σημαντικό της πλεονέκτημα, είναι το γεγονός πως αποτελεί ένα μέτρο πρόβλεψης, με το ανώτατο μάνατζμεντ να λαμβάνει γνώση για το τι μπορεί να περιμένει από μια επενδυτική κίνηση. Από την άλλη πλευρά, η εν λόγω μέθοδος, δίνει το στίγμα για αυτό που αναμένει η Διοίκηση να αντλήσει από ένα συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ή επενδυτικό σχέδιο. Τα στοιχεία που συλλέγονται από τη γνώση για την εύλογη αξία έχουν αρκετή σημαντικότητα, ωστόσο δεν επαρκούν για να έχει η Διοίκηση στη φαρέτρα της τη βέλτιστη πληροφόρηση για τη λήψη απόφασης επί ενός επενδυτικού ζητήματος. Αναφέρεται συγκεκριμένα πως δεν υπάρχει γνώση του κόστους της επένδυσης, παράγοντας με υψηλή σημαντικότητα για την αξιολόγηση ενός επενδυτικού σχεδίου. Σταχυολογώντας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα που παρουσιάζει η μέθοδος της εύλογης αξίας, επισημαίνεται πως αυτή η μέθοδος δε μπορεί να θεωρηθεί πως είναι η τέλεια μέθοδος. Αντιθέτως εγείρονται ερωτήματα ως προς τη συμβολή της στην εξέλιξη και βελτίωση της λογιστικής επιστήμης και αν είναι επωφελής η συνέχιση χρήσης της στην κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Ωστόσο, υπάρχουν και πολλοί λόγοι για τους οποίους συστήνεται η ενίσχυση της μεθόδου και η χρησιμοποίησή της, επιχειρώντας την ενίσχυση των μεταβλητών που οδηγούν στα μειονεκτήματα χρήσης της.

4.2 Το πρότυπο 13 - Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας

Το ΔΠΧΑ 13 εφαρμόζεται σε πρότυπα που απαιτούν ή επιτρέπουν τη μέτρηση της εύλογης αξίας ή τις γνωστοποιήσεις παρέχοντας ένα ενιαίο πλαίσιο για τη μέτρηση της εύλογης αξίας. Το πρότυπο ορίζει την εύλογη αξία βάση της έννοιας «τιμή εξόδου» και χρησιμοποιεί μια ιεραρχία δίκαιης αξίας η οποία οδηγεί σε μια μέτρηση βάση της αγοράς και όχι όπως μετριέται από μια οντότητα. Εκδόθηκε αρχικά το 2011 και ισχύει για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01 Ιανουαρίου 2013. Σκοπός του προτύπου είναι ο ορισμός της εύλογης αξίας σε ένα ενιαίο πλαίσιο, όπου απαιτούνται γνωστοποιήσεις σχετικά με τις αποτιμήσεις της εύλογης αξίας. Το ΔΠΧΠ 13 εφαρμόζεται όταν ένα άλλο Δ.Π.Χ.Α. απαιτεί ή επιτρέπει εκτιμήσεις εύλογης αξίας ή γνωστοποιήσεις σχετικά με μετρήσεις εύλογης αξίας (και μετρήσεις, όπως η εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης, με βάση την εύλογη αξία ή τις γνωστοποιήσεις σχετικά με αυτές τις μετρήσεις), εκτός από(www.iasplus.com, 2019):

- συναλλαγές πληρωμής με βάση το μετοχικό κεφάλαιο στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 2
- χρηματοδοτικές μισθώσεις στο πλαίσιο του ΔΛΠ 17
- μετρήσεις που έχουν ορισμένες ομοιότητες με την εύλογη αξία αλλά δεν είναι εύλογη αξία, όπως είναι η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία στο ΔΛΠ 2 ή αξία χρήσης στο ΔΛΠ 36

Το ΔΠΧΑ 13 επιδιώκει να αυξήσει τη συνοχή και τη συγκρισιμότητα στις μετρήσεις της εύλογης αξίας και τις σχετικές γνωστοποιήσεις, μέσω μιας ιεραρχίας της εύλογης αξίας. Η ύπαρξη ιεραρχίας αναφέρεται στην κατάταξη των εισροών που χρησιμοποιούνται στις τεχνικές αποτίμησης σε τρία επίπεδα. Η ιεραρχία δίνει παρέχει υψηλή προτεραιότητα στις (μη διορθωμένες) τιμές των ενεργών αγορών για πανομοιότυπα στοιχεία του ενεργητικού ή του παθητικού και τη χαμηλότερη προτεραιότητα στις μη παρατηρούμενες εισροές. Διευκρινίζεται πως εάν οι εισροές που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της εύλογης αξίας, ταξινομηθούν σε διαφορετικά επίπεδα ιεραρχίας, συνέπεια των εύλογων αξιών, η μέτρηση της εύλογης αξίας ταξινομείται στο σύνολο της στο επίπεδο της εισόδου χαμηλότερου επιπέδου, που κρίνεται σημαντικό προκειμένου για την ολοκλήρωση της μέτρησης (www.iasplus.com, 2019).

Όταν δεν υφίσταται παρατηρήσιμη τιμή για ένα πανομοιότυπο περιουσιακό στοιχείο ή κάποια υποχρέωση, μια οικονομική μονάδα κάνει χρήση άλλης τεχνικής για την αποτίμηση της εύλογης αξίας, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η χρήση συναφών παρατηρήσιμων εισροών,

ελαχιστοποιώντας ταυτόχρονα τη χρήση μη παρατηρήσιμων εισροών. Όπως επισημάνθηκε η εύλογη αξία αναφέρεται σε επιμέτρηση που βασίζεται στη αγορά και γίνεται χρήση υποθέσεων που πραγματοποιούν εκείνοι που συμμετέχουν στην αγορά, όταν υπάρχει αποτίμηση του περιουσιακού στοιχείου κτλ. Αυτό σημαίνει πως όταν μια οικονομική μονάδα έχει την πρόθεση να εκπληρώσει μια συγκεκριμένη υποχρέωση της ή να διακρατήσει ένα από τα περιουσιακά της στοιχεία, δεν παίζει κάποιο ρόλο κατά τη διαδικασία αποτίμησης της εύλογης αξίας. Το ΔΠΧΑ 13 έχει ισχύ και για τους ίδιους τίτλους συμμετοχικούς μιας επιχείρησης, όπως αποτιμώνται στην εύλογη αξία (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2012).

Το ΔΠΧΑ 13 αναγνωρίζει ότι, δεδομένου ειδικών συνθηκών μια τεχνική αποτίμησης μπορεί να είναι περισσότερο κατάλληλη από μια άλλη. Μερικοί από τους παράγοντες που κάποιος επενδυτής θα πρέπει να εξετάσει για την επιλογή της καταλληλότερης τεχνικής περιλαμβάνει (IFRS, 2013):

- τις πληροφορίες που είναι ευλόγως διαθέσιμες σε έναν επενδυτή
- τη συνθήκες της αγοράς (αυτό το στοιχείο συσχετίζεται με την ύπαρξη φτωχών ή μεσαίων αξιών σε κάποιες αγορές που μπορεί να απαιτούν από έναν επενδυτή να εξετάζει διαφορετικές τεχνικές αποτίμησης
- τον επενδυτικό ορίζοντα και τον τύπο επενδύσεων
- τον κύκλο ζωής της επιχείρησης που επενδύει (αναφέρεται σε εκείνους τους παράγοντες που μπορούν να προκαλέσουν αξία σε διαφορετικά στάδια του κύκλου ζωής, με τον επενδυτή να πρέπει να δει την αποτίμηση που τυχόν καλύπτει καλύτερα από άλλες)
- τη φύση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της επιχείρησης στην οποία έχει επενδύσει (επί παραδείγματι μια ευμετάβλητη ή η κυκλική φύση της επιχειρηματικής δραστηριότητας μιας επιχείρησης στην οποία θα επενδύσει, υπάρχει πιθανότητα να καλύπτεται περισσότερο αποτελεσματικά από κάποιες τεχνικές αποτίμησης)
- τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται η οντότητα που πραγματοποιεί την επένδυση.

Η προσέγγιση της αγοράς κάνει χρήση των τιμών και άλλων σχετικών πληροφοριών που υπήρξαν ή παράγονται από συναλλαγές στην αγορά που αναφέρονται σε ταυτόσημα ή συγκρίσιμα περιουσιακά στοιχεία. Κάποιες τεχνικές είναι συμβατές με την αγορά. Οι τεχνικές προσέγγισης της αγοράς αναφέρονται στην αποτίμηση μη εισηγμένων συμμετοχικών τίτλων και σχετίζονται με τις δεδομένες τιμές που χρησιμοποιούν.

Οι βασικές τεχνικές προσέγγισης της αγοράς αποτελούν α) η τιμή συναλλαγής που καταβλήθηκε για ένα πανομοιότυπο ή παρόμοιο μέσο και β) τα συγκρίσιμα πολλαπλάσια αποτίμησης εταιριών που προέρχονται από τις αναγραφόμενες τιμές ή από τιμές που καταβάλλονται σε συναλλαγές όπως είναι οι συγχωνεύσεις και οι εξαγορές.

Επειδή η επιμέτρηση της εύλογης αξίας αναφέρεται σε μια συγκεκριμένη υποχρέωση ή περιουσιακό στοιχείο, η οντότητα που προβαίνει στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας, λαμβάνει υπόψη τα χαρακτηριστικά της υποχρέωσης/περιουσιακού στοιχείου, μόνο εάν οι οντότητες που συμμετέχουν στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη τα ίδια χαρακτηριστικά στο στάδιο της τιμολόγησης της υποχρέωσης/περιουσιακού στοιχείου, το χρονικό διάστημα που λαμβάνει χώρα η επιμέτρηση. Ως παράδειγμα αναφέρεται πως τα εν λόγω χαρακτηριστικά περιλαμβάνουν α) τη θέση και την κατάσταση που βρίσκεται το περιουσιακό στοιχείο και β) τους πιθανούς περιορισμούς που υπάρχουν και σχετίζονται με την πώληση/χρήση του περιουσιακού στοιχείου.

Υπάρχει διαφοροποίηση στις επιπτώσεις στην επιμέτρηση που σχετίζεται με την άποψη που έχουν για ένα χαρακτηριστικό από αυτούς που συμμετέχουν στην αγορά. Αναφορικά με την υποχρέωση ή το περιουσιακό στοιχείο που αποτιμάται στην εύλογη αξία, δύναται να είναι:

- ✓ μια υποχρέωση ή περιουσιακό στοιχείο ανεξάρτητο όπως για παράδειγμα ένα χρηματοοικονομικό μέσο
- ✓ μια ομάδα από υποχρεώσεις ή από περιουσιακά στοιχεία ή μια ομάδα που να περιέχει από κοινού υποχρεώσεις και περιουσιακά στοιχεία

Είναι σημαντικό για τις επιχειρήσεις που κάνουν χρήση του ΔΠΧΑ 13 να έχουν γνώση του γεγονότος πως κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας ισχύει η υπόθεση πως υπάρχει κανονική συναλλαγή μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά για τη μεταβίβαση της υποχρέωσης ή την πώληση του περιουσιακού στοιχείου, τη στιγμή που πραγματοποιείται η επιμέτρηση και σύμφωνα με τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Η υπόθεση για την επιμέτρηση αναφέρεται σε μια συναλλαγή που πραγματοποιείται είτε α) στην κύρια αγορά και β) όταν δεν υπάρχει κύρια αγορά, στην πλέον συμφέρουσα αγορά για την υποχρέωση ή το περιουσιακό στοιχείο.

Δεν υπάρχει η απαίτηση από τις οντότητες να πραγματοποιούν έρευνα σε εξαντλητικό βαθμό προκειμένου να βρουν την κύρια αγορά ή αναλόγως την πλέον συμφέρουσα αγορά. Αρκεί να λάβει υπόψη της για τον εντοπισμό το σύνολο των εύλογων διαθέσιμων πληροφοριών. Αν δεν υπάρχουν σχετικές αποδείξεις περί του αντιθέτου η αγορά στην οποία πραγματοποιείται

συναλλαγή από μια οντότητα θεωρείται ως κύρια ή η πλέον συμφέρουσα αγορά. Είναι σημαντικό το γεγονός της πρόσβασης στην αγορά (είτε κύριας, είτε πλέον συμφέρουσας) το χρονικό διάστημα που πραγματοποιείται η επιμέτρηση. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, οντότητες που παρουσιάζουν διαφορετικές δραστηριότητες έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης σε διαφορετικές αγορές, ως εκ τούτου η κύρια (ή πλέον συμφέρουσα αγορά) πρέπει να εξετάζεται από τη ξεχωριστή οπτική της οντότητας, καθώς υπάρχει μεγάλη πιθανότητα της ύπαρξης διαφορών μεταξύ οντοτήτων που παρουσιάζουν διαφορετικές δραστηριότητες.

Συμμετέχοντες στην αγορά

Η αποτίμηση της εύλογης αξίας από μια οντότητα με τη χρήση των υποθέσεων που θα χρησιμοποιούσαν οι συμμετέχοντες στην αγορά το διάστημα που το περιουσιακό στοιχείο ή η υποχρέωση τιμολογούνταν, σχετίζεται άρρηκτα με την υπόθεση πως οι συμμετέχοντες στην αγορά λειτουργούν σύμφωνα με το βέλτιστο οικονομικό τους συμφέρον.

Η τιμή

Η έννοια της εύλογης αξίας αναφέρεται στην τιμή που μια οντότητα θα έπαιρνε αν πραγματοποιούσε πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή αντίστοιχα μεταβίβαζε μια υποχρέωση σε μια συναλλαγή με κανονικά χαρακτηριστικά στην κύρια (ή πλέον συμφέρουσα) αγορά, το διάστημα της επιμέτρησης και σύμφωνα με τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά. Σημαντικό είναι να επισημανθεί πως αυτό το γεγονός είναι ανεξάρτητο με το εάν η τιμή είναι άμεσα παρατηρήσιμη ή η εκτίμηση της έχει ως βάση τη χρήση άλλης τεχνικής αποτίμησης.

Τεχνικές αποτίμησης

Αναφορικά με τις τεχνικές αποτίμησης μια οντότητα αποφασίζει τη χρήση εκείνων των τεχνικών αποτίμησης που είναι οι πλέον κατάλληλες για τις περιστάσεις και για τις οποίες έχει στη διάθεση της επαρκή δεδομένα προκειμένου να γίνει επιτυχώς η επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Κατά τη διαδικασία πρέπει να μεγιστοποιεί τη χρήση συναφών παρατηρήσιμων εισροών και να αναζητά την ελαχιστοποίηση των μη παρατηρήσιμων εισροών.

Γνωστοποίηση

Η γνωστοποίηση των πληροφοριών από μια οντότητα πρέπει να αποσκοπεί στη βοήθεια προς τους χρήστες των οικονομικών της καταστάσεων, ώστε εκείνοι να είναι σε θέση να:

- ✓ Να εκτιμήσουν τις υποχρεώσεις /περιουσιακά στοιχεία, όπως έχουν επιμετρηθεί στην εύλογη αξία. Αυτό το γεγονός πρέπει να συμβαίνει σε μια επαναλαμβανόμενη ή μη επαναλαμβανόμενη βάση στην έκθεση της οικονομικής κατάστασης, αφού πρώτα γίνουν γνωστά:
 - η αρχική αναγνώριση
 - οι τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση
 - οι εισροές που χρησιμοποιήθηκαν για τις επιμετρήσεις
- ✓ Να εκτιμήσουν τις επαναλαμβανόμενες επιμετρήσεις της εύλογης αξίας, κάνοντας χρήση των ιδιαίτερα σημαντικών μη παρατηρήσιμων εισροών του επιπέδου 3 και την επίδραση που έχουν οι μετρήσεις όσον αφορά στις ζημίες/κέρδη ή στα υπόλοιπα συνολικά έσοδα της συγκεκριμένης περιόδου.

4.3 Η επίδραση του ΔΠΧΑ 13 διεθνώς

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται διάφορες έρευνες σχετικά με τις επιδράσεις που έχει το ΔΠΧΑ 13 στις επιχειρήσεις χωρών που το έχουν υιοθετήσει.

Σε έρευνα του González-Sánchez (2018) τα αποτελέσματα δείχνουν ότι δεν αλλάζουν τα αποτελέσματα μόχλευσης μετά την υιοθέτηση του προτύπου και οι ασκούμενες τιμές του δικαιώματος προαίρεσης που καθορίζουν την απόσταση από την πτώχευση μιας εταιρίας είναι μικρότερες από το συνολικό χρέους που παρουσιάζονται στις καταστάσεις. Οι επιπτώσεις της πιθανότητας αθέτησης των υποχρεώσεων και του πιστωτικού κινδύνου των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων προκύπτουν μετά την υιοθέτηση του προτύπου ΔΠΧΑ 13, κυρίως επειδή αμφότεροι οι πιστωτικοί κίνδυνοι αυξάνουν τον υπερβολικό κίνδυνο των εταιριών με κίνδυνο αγοράς ή τον κίνδυνο μόχλευσης. Σχετικά με τους κλάδους, υποστηρίζεται ο λιανικός κλάδος παρουσιάζει τον πιο υψηλό κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων, ενώ ο κλάδος της υγειονομικής περίθαλψης το χαμηλότερο κίνδυνο.

Σε έρευνα των Filip et al. (2017), για την επίδραση του ΔΠΧΑ 13 παρατίθενται ως συμπεράσματα τα κάτωθι:

- η αποκάλυψη της ιεραρχίας της εύλογης αξίας που υποκρύπτει τις εκτιμήσεις της εύλογης αξίας (έναντι μη γνωστοποίησης) είναι επωφελής στους συμμετέχοντες στις κεφαλαιαγορές, όπως είναι για παράδειγμα οι επενδυτές και οι οικονομικοί αναλυτές. Αυτό το στοιχείο τους επιτρέπει να είναι ακριβέστεροι στην αποτίμηση της επιχείρησης και στην πρόβλεψη των μελλοντικών της κερδών:
- όσον αφορά συγκεκριμένα επίπεδα εύλογης αξίας, η κατάταξη που είναι σιωπηρή στην ιεραρχία (δηλαδή το επίπεδο >επίπεδο 2>επίπεδο 3, όσον αφορά τη συνάφεια ή την πιστή αντιπροσωπευτικότητα, δεν ισχύει πάντα. Οπότε, ενώ η συνολική εύλογη αξία είναι σημαντική, η σχετική σειρά της αξίας της συνάφειας των διαφόρων επιπέδων φαίνεται να ποικίλλει ανάλογα με διάφορους παράγοντες, μεταξύ των οποίων είναι η φύση των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων, οι συνθήκες της αγοράς, το θεσμικό περιβάλλον και το περιβάλλον διαχείρισης.
- Ανάλογα με τα κίνητρα τους, συμπεριλαμβανομένου της διακυβέρνησης στην οποία υπόκεινται, οι διαχειριστές θα επωφεληθούν από τη διακριτική τους ευχέρεια για τη μέτρηση, είτε για να ενημερώσουν τους χρήστες (συνεπώς να αυξήσουν την ποιότητα της αναφοράς), είτε για να εξαπατήσουν τους χρήστες (όπως για παράδειγμα στη στοχοθεσία κερδών).

Σε έρευνα των Ibidunni et al. (2018) σχετικά με τις απόψεις των ακαδημαϊκών της Νιγηρίας αναφορικά με το ΔΠΧΑ 13, αναφέρεται πως το συγκεκριμένο πρότυπο παρέχει ένα

εκτεταμένο πλαίσιο γνωστοποίησης, αντικαθιστώντας τις προηγούμενες κατευθυντήριες γραμμές για τη μέτρηση της εύλογης αξίας. Δεν αποσκοπεί στην παροχή νέων οδηγιών σχετικά με το πότε απαιτείται η μέτρηση της εύλογης αξίας. Αντίθετα, στοχεύει στην παροχή καθοδήγηση στους χρήστες και αναγνώστες σχετικά με την αξιολόγηση της τεχνικής αποτίμησης και των εισροών που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της εύλογης αξίας. Τα συμπεράσματα από την ανασκόπηση που έχουν πραγματοποιήσει δείχνουν πως πράγματι υπάρχει μια θετική σχέση μεταξύ της απαίτησης γνωστοποίησης και της επενδυτικής απόφασης. Αυτό οφείλεται στο γεγονός πως στις οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται όλες οι πληροφορίες σχετικά με τη μέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που κρίνονται απαραίτητες για να βοηθηθούν οι επενδυτές στη λήψη απόφασης. Αξίζει να αναφερθεί η διαφοροποίηση στην άποψη μεταξύ ακαδημαϊκών και λογιστών/ελεγκτών οι οποίοι θεωρούν πως η αύξηση της απαίτησης γνωστοποίησης δεν ενισχύει εντελώς τις επενδυτικές αποφάσεις.

Στην έρευνα της Busso (2014) η οποία επικεντρώθηκε στον τομέα του real estate, προέκυψε πως το μοντέλο της εύλογης αξίας είναι ευρέως διαδεδομένο, καθώς χρησιμοποιείται από το 75% του δείγματος της έρευνας της. Προέκυψε πως η χρήση του προτύπου συνέβαλε στην αύξηση της αποκάλυψης της εύλογης αξίας ακόμα και αν δεν υπήρχε συμμόρφωση όλων των εταιριών με τις απαιτήσεις του προτύπου. Η μη συμμόρφωση προκύπτει σε ποσοστό 18% των εταιριών και συγκεκριμένα για την έλλειψη γνωστοποίησης σχετικά με την κατηγοριοποίηση εντός της ιεραρχίας της εύλογης αξίας, η οποία ως γνωστόν αποτελεί υποχρεωτική γνωστοποίηση σύμφωνα με το πρότυπο.

4.4 Συμπεράσματα Κεφαλαίου

Το πρότυπο της εύλογης αξίας αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για τον εκσυγχρονισμό παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τη βελτίωση της αξιοπιστίας και της συνέπειας με την πραγματική εικόνα που παρουσιάζουν οι οικονομικές καταστάσεις μιας οντότητας. Η μέθοδος παρουσιάζει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και γίνεται εμφανές το πλεονέκτημα από τη χρήση της, όταν γίνεται συγκεκριμένη αναφορά στα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού. Αναφέρονται χαρακτηριστικά τα χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία έχουν καλύτερη απόδοση όταν αποτιμώνται στην εύλογη αξία, έτσι ώστε να υπάρχει

πρόβλεψη για τις μελλοντικές ταμειακές ροές που προέρχονται από την κατοχή τους. Θετική μεταβλητή της συγκεκριμένης μεθόδου αποτίμησης είναι η ενσωμάτωση της τρέχουσας πληροφόρησης που κυριαρχεί τη συγκεκριμένη περίοδο στην αγορά. Αυτό το στοιχείο σχετίζεται στενά με την ενσωμάτωση της επιθυμίας που εκφράζουν αγοραστές και πωλητές για την πραγματοποίηση συναλλαγής σε ισότιμη βάση, σε συγκεκριμένη τιμή και σε συγκεκριμένη περίοδο.

Με τη λογιστική της εύλογης αξίας αναδεικνύεται η αξία που παρουσιάζουν τα περιουσιακά στοιχεία μιας επιχείρησης, που τα πρότερα διαστήματα εμφανίζονταν σε σχετικά χαμηλή αξία ή περνούσαν απαρατήρητα. Η εύλογη αξία αποτελεί το «μέσο»αποτύπωσης των αλλαγών και τον αντίκτυπο που έχουν στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, με στόχο τη μεταφορά τους προς ενημέρωση των επενδυτών και των υπόλοιπων stakeholders. Η παρουσίαση της μεταβλητότητας αποτελεί σημαντικό παράγοντα πληροφόρησης, με τους επενδυτές να επιθυμούν να λαμβάνουν πληροφόρηση για τη μεταβλητότητα.

Η προβληματική που έχει αναπτυχθεί ως προς τη χρήση της εύλογης αξίας κάνουν αναφορά στην ανάγκη εξειδικευμένων γνώσεων και τεχνικών για τη σωστή αποτίμηση των στοιχείων που αποτυπώνονται στο ενεργητικό και στο παθητικό σε εύλογες αξίες. Αν δεν υπάρχει εφικτότητα πραγματοποίησης αυτής της παραμέτρου τότε οδηγούμαστε σε αντίθετα αποτελέσματα και συγκεκριμένα υπάρχει έλλειψη εμπιστοσύνης, αναξιοπιστία, σύγχυση και εν τέλει οικονομικό αδιέξοδο.

Τα πρότυπα που συγκαλύπτουν την οικονομική πραγματικότητα, ουσιαστικά οδηγούν στην απόκρυψη απαραίτητων πληροφοριών για την ορθότητα των επενδυτικών αποφάσεων, επιφέροντας έλλειψη στην απόδοση των ιδίων κεφαλαίων.

Από την ακαδημαϊκή έρευνα όπως προκύπτει από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, δεν προκύπτει πως όταν εμφανίζονται μειώσεις στην ρευστότητα της αγοράς, οι διαμορφούμενες τιμές δεν αποτελούν αξιόπιστη μεταβλητή και συνεπώς δε δύναται να αποτελέσουν σημείο αναφοράς για να υπολογιστεί η εύλογη αξία. Αντιθέτως διαπιστώνεται πως μια απότομη και φθίνουσα προσαρμογή των τιμών, μπορεί να εξηγηθεί πως προκύπτει από την αλλαγή των μεγεθών και την αποτελεσματικότερη κατανόηση του κινδύνου.

Κεφάλαιο 5

Συμπεράσματα

Όπως και για την εφαρμογή των ΔΛΠ νωρίτερα, έτσι και με την υιοθέτηση και εφαρμογή των ΔΠΧΑ μετέπειτα, από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση προκύπτει πως στη χώρα υπάρχουν αδυναμίες για την ομαλή και χωρίς προβλήματα εφαρμογή των προτύπων και των αναπροσαρμογών που πραγματοποιούνται σε εκείνα. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο φαίνεται πως οι αγορές είναι πιο ώριμες και ανταποκρίνεται πιο γρήγορα και με μεγαλύτερα ευκολία στις αλλαγές που πραγματοποιούνται στα πρότυπα.

Την περίοδο της πρόσφατης κρίσης, σε διεθνές επίπεδο έγινε μια μεγάλη συζήτηση για το εάν και κατά πόσο η υιοθέτηση και εφαρμογή των ΔΠΧΑ σχετίζονται με την κρίση. Μεγάλη κριτική και προβληματισμός έγινε κυρίως για το ΔΠΧΑ 13, με τα συμπεράσματα να συγκλίνουν στην άποψη πως δε σχετίζεται με την πρόσφατη κρίση. Αυτό το συμπέρασμα προκύπτει από πλήθος παραμέτρων. Συγκεκριμένα, η πληροφόρηση που δίνεται από την εύλογη αξία αποτελεί ένα από τα πιο αποτελεσματικά μέσα για την επιμέτρηση και τη μεταφορά χρήσιμης πληροφόρησης κατά τη διαδικασία λήψης επενδυτικών αποφάσεων. Επιπλέον, παρέχονται στοιχεία για τη μεταβλητότητα των οικονομικών καταστάσεων που οφείλεται σε οικονομικούς παράγοντες, απαραίτητο στοιχείο για τους επενδυτές καθώς τους ενισχύει κατά τη διαδικασία αξιολόγησης του κινδύνου επενδυτικών αποφάσεων. Άλλα στοιχεία που δείχνουν πως υπάρχει θετικό πρόσημο στην υιοθέτηση του ΔΠΧΑ, είναι η απουσία έντασης της προ-κυκλικότητας και η απουσία συσχέτισης της εύλογης αξίας με την απότομη προσαρμογή των τιμών προς τα κάτω το διάστημα της κρίσης.

Τα ΔΠΧΑ έχουν καθιερωθεί σε περισσότερες από 110 χώρες από όλον τον κόσμο. Οι περισσότερες εξ'αυτών έχουν υιοθετήσει τα ΔΠΧΑ στο ακέραιο, αποτελώντας μέρος του κανονιστικού πλαισίου της χώρας, όσον αφορά την παρεχόμενη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Η υιοθέτηση και καθιέρωση τους συστήνεται από πλήθος διεθνών οργανισμών που ασκούν σημαντική επιρροή στο διεθνές οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον, όπως είναι για παράδειγμα το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Παγκόσμια Τράπεζα, η G-20.

Περαιτέρω, έχουν ήδη αναπτυχθεί αποτελεσματικές πρακτικές που οδηγούν στην κατανόηση και στην εφαρμογή των ΔΠΧΑ. Αρχικά ήταν ένα σημείο αδυναμίας που δε βοήθησε τους εμπλεκόμενους στην απόφαση υιοθέτησης των προτύπων και ορθής ανάγνωσης και

χρήσης. Αυτό το γεγονός σε συνδυασμό με τη διάχυση της μέχρι σήμερα γνώσης, οδήγησε σταδιακά στην εφαρμογή των ΔΠΧΑ σε ποικίλα πεδία του σύγχρονου οικονομικού περιβάλλοντος. Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί πως ακόμα υπάρχουν προβλήματα στη διαδικασία εφαρμογής τους σε διάφορες επικράτειες, παράγοντας που ταυτίζεται με την απουσία πλήρους ολοκλήρωσης.

Εκφράστηκαν σε σημαντικό βαθμό ανησυχίες για τη χρήση τους, σχετικά με το γεγονός πως εστιάζουν στις μεγάλες οντότητες και δε λαμβάνουν υπόψη τις σοβαρές ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε όλον τον κόσμο. Το θεσμικό όργανο για τα ΔΠΧΑ (IASB) έχει λάβει πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων ζητημάτων, ωστόσο ακόμα βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο.

Η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων ενδιαφέρει πολλούς και για διάφορους λόγους. Υπό αυτό το πρίσμα η καθιέρωση και χρήση από το σύνολο των οντοτήτων συγκεκριμένης μεθόδου αποτύπωσης των οικονομικών καταστάσεων, όπως για παράδειγμα είναι τα ΔΠΧΑ, αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο στον κόσμο της λογιστικής επιστήμης και τυποποίησης.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Αθιανός, Σ. (2012), *Η εναρμόνιση των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (ΕΛΠ) με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ/ΔΠΧΠ) η περίπτωση της παρουσίασης και χειραγώγησης των κερδών των εισηγμένων επιχειρήσεων*, Διδακτορική διατριβή, Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.
- Αληφαντής, Γ. (2008), *Χρηματοοικονομική Λογιστική (3η έκδοση)*, Αθήνα: Πάμισος.
- Αναστασόπουλος Α. (2004). *Οι νέοι ρόλοι του μάνατζμεντ και της διοίκησης των επιχειρήσεων*, εφ. Ναυτεμπορική, αρ.φύλ.22715.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2012), *Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 13, Επιμέτρηση Εύλογης Αξίας*, DO 20962/01.
- Ιατρίδης, Γ. (2007), *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Εφαρμογή, δυσχέρειες και χρησιμότητα*, Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, 84-95.
- Καββαδίας, Λ.Σ. (2003), *Εισαγωγή στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα*, Αθήνα: Ipirotikisoftware&publication.
- Καραγιώργος Θ. , Πετρίδης Α. (2006), *Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ) σε συνδυασμό με το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο –Θεωρία και πράξη*, Θεσσαλονίκη: Γερμανός.
- Μυλωνάς, Δ. (2006), *Δυνατότητες Εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων από μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών Επιχειρήσεις: η περίπτωση του τομέα της μεταποίησης στη Βόρεια Ελλάδα*, Διδακτορική Διατριβή, Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.
- Ντζανάτος,Δ.(2008), *Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα με απλά λόγια και οι διαφορές τους από τα ελληνικά*, Αθήνα:Καστανιώτη.
- Ξένος, Χ.(2010), *Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης και Διεθνής Οικονομική Κρίση*, Παρουσίαση στο δεύτερο Πανελλήνιο Χρηματοοικονομικό Συνέδριο για τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα που έγινε στις 4 Μαρτίου στο Athens Hilton.
- Ροδοσθένους,Μ. (2006), *Συγκριτική μελέτη των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων που παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες κατά την εφαρμογή τους στην Ελλάδα*, Διδακτορική Διατριβή.Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
- Σαμαράς,Ι.(2013), *Η επίδραση των γνωστοποιήσεων στην κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων κατά την μετάβαση από τα Ε.Λ.Π. στα Δ.Π.Χ.Α.* Διδακτορική διατριβή, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Τουρνά-Γερμανού, Ε. (2003), *Γενική λογιστική με ΕΓΛΣ (4^η έκδοση)*, Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.

Τσερκεζί, Α. (2012), *Η ωραιοποίηση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εισηγμένων ελληνικών εταιριών στο χρηματιστήριο πριν και μετά την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων*, Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Φίλος, Ι., Αποστόλου, Α. (2011), *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, θεωρητική προσέγγιση και εφαρμογές μετατροπής*, Αθήνα:Κλειδάριθμος.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

Alexander, D., Nobes, C., (2001), *Financial Accounting, An International Introduction*, Prentice Hall.

Baker, R.C., Barbu, E.M. (2007), *Trends in research on international accounting harmonization*, International Journal of Accounting, 42, 272-304.

Ballas, A.A., Skoutela, D., Tzovas, C.A. (2010), *The relevance of IFRS to an emerging market: evidence from Greece*, *Managerial Finance*, 36,(11),931-948, <https://doi.org/10.1108/03074351011081259>.

Ball, R., Robin, A., Wu, J. S. (2003), *Incentives versus standards: properties of accounting income in four East Asian countries, and implications for acceptance of IAS*, Journal of Accounting and Economics, 36, (1–3), 235–270.

Barth, M.E., Landsman, W.R., Lang, M.H. (2008), *International Accounting Standards and Accounting Quality*, Journal of Accounting Research, 46, (3), 467-498.

Beke, J. (2011), *International Accounting Standardization and economics practice*, International Journal of Economics and Management Sciences, 1, (1), 37-50.

Black, E., Maggina, A. (2016), *The impact of IFRS on financial statement data in Greece*, Journal of Accounting in Emerging Economies, 6, (1), 69-90, <https://doi.org/10.1108/JAEE-02-2013-0013>.

Botosan, C., Ashbaugh, H., Beatty, A., Davis-Friday, P., Hopkins, P., Nelson, K., Ramesh, K., Uhl, R., Venkatachalam, M. and Vrana, G., (the Financial Accounting Standards Committee of the American Accounting Association). (2005), *Response to the FASB's exposure draft on fair value measurements*, Accounting Horizons, 19, (3), 187-196.

- Burchell, S., Clubb, C., Hopwood, A., Hughes, J., Nahapiet, J. (1980), *The roles of Accounting in Organizations and Society*, Accounting Organizations and Society, 5, (1), 5-27.
- Busso, D. (2014), *Does IFRS 13 Improve the Disclosure of the Fair Value Measurement?*, GSTF Journal on Business Review (GBR), 3,(4), DOI: 10.5176/2010-4804_3.4.336.
- Callao, S., Ferrer, C., Jarne, J.I., Laínez, J.A. (2009), *The impact of IFRS on the European Union: Is it related to the accounting tradition of the countries?*, Journal of Applied Accounting Research, 10, (1), 33-55, <https://doi.org/10.1108/09675420910963388>.
- Coles, J.L., Daniel, N.D., Naveen, L. (2006), *Managerial incentives and risk taking*, Journal of Financial Economics, 79, (2), 431-468.
- Dimitropoulos, P.E., Asteriou, D., Kousenidis, D., Leventis, S. (2013), *The impact of IFRS on accounting quality: Evidence from Greece*, Advances in Accounting, incorporating Advances in International Accounting, 29, 108-123.
- Jeno, B. (2011), *International Accounting Standardization Effects On Business Management: Evidence From Hungary*, Global Journal of management and business research, 11, (6), 13-17.
- Ferentinou, A.C., Anagnostopoulou, S.C. (2016), *Accrual-based and real earnings management before and after IFRS adoption: The case of Greece*, Journal of Applied Accounting Research, 17,(1), 2-23, <https://doi.org/10.1108/JAAR-01-2014-0009>.
- Ferrer, C., Callao, S., Jarne, J.I. and Laínez, J.A. (2008), *The impact of IFRS on the European financial reporting*, paper presented at the 31st Annual Congress European Accounting Association, Rotterdam, April.
- González-Sánchez, M. (2018), *Effects of IFRS-13 on the relevance of fair value adjusted by credit risk: Evidence from Europe*, Advances in Accounting, 40, 89-97, <https://doi.org/10.1016/j.adiac.2017.11.001>.
- Haswell, S. (2006), *Over complexity in accounting standards and the emerging duopoly of US GAAP and IFRS*, Australian Accounting Review, 16, (2), 50-59.
- Heem, G., Aonzo, P. (2003), *International accounting standardisation : participants, legitimacy and issues at stake*, Revue d'économie financière, 71, 25-42.
- Hung, M., Subramanyam, K. (2007), *Financial statement effects of adopting international accounting standards: the case of Germany*, Review of Accounting Studies, 12,(4), 21-48.

Iatridis, G., Dalla, K. (2011), *The impact of IFRS implementation on Greek listed companies: An industrial sector and stock market index analysis*, International Journal of Managerial Finance, 7,(3), <https://doi.org/10.1108/17439131111144478>.

Iatridis, G. , Rouvolis, S. (2010), *The post-adoption effects of the implementation of International Financial Reporting Standards in Greece*, Journal of International Accounting, Auditing and Taxation, 19, 55-65.

Ibidunni, O.M., Iyoha, F., Fakile, S., Joshua, A. (2018), *Fair Value Measurement (IFRS 13) and investing decision: The standpoint of accounting academics and auditors in Lagos and Ogun State, Nigeria*, Academy of Accounting and Financial Studies Journal, 22, (1), 1-12.

IFRS. (2013), *IFRS 13 Fair Value Measurement : unquoted equity instruments within the scope of IFRS 9 Financial Instruments*, London:IFRS Foundation.

Jermakowicz, E. (2004), *Effects of adoption of International Financial Reporting Standards in Belgium: the Evidence from BEL-20 companies*, Accounting in Europe, 1, 51-70.

Karampinis, N. ,Hevas, D. (2013), *Effects of IFRS adoption on tax-induced incentives for financial earnings management: Evidence from Greece*, The International Journal of Accounting, 48, (2), 218-247.

Karampinis, N.I. and Hevas, D.L. (2011) *Mandating IFRS in an unfavorable environment: The Greek experience*. The International Journal of Accounting 46(3): 304–332.

Karampinis, N.I. and Hevas, D.L. (2011) *Mandating IFRS in an unfavorable environment: The Greek experience*. The International Journal of Accounting 46(3): 304–332.

Karampinis, N. ,Hevas, D. (2011), *Mandating IFRS is an unfavorable environment: The Greek Experience*, The International Journal of Accounting, 48, (2), 218-247.

Koleva, B., Trajkovska, O.G., Temjanovski, R.(2016), *Fair Value Accounting – Pros and Cons*, Journal of Economics, 1, (2), ISSN 1857-9973.

Larson, R.K., Street, D.L. (2004), *Convergence with IFRS in an expanding Europe: progress and obstacles identified by large accounting firms’ survey*, Journal of International Accounting Auditing and Taxation, 13, 2, 89-119.

Mantzari, E., Sigalas, C., Hines, T. (2017), *Adoption of the International Financial Reporting Standards by Greek non-listed companies: The role of coercive and hegemonic pressures*, Accounting Forum, 41, (3), 185-205.

- Moussa, B. (2010), *On the development of West African accounting system*, International Journal of Business and Management, 5, (5), 62–73.
- Paananen, M., Lin, C. (2007), *The development of accounting quality of IAS and IFRS over time: The case of Germany*, Journal of International Accounting Research, 8, (1), DOI: 10.2139/ssrn.1066604.
- Palea, V. (2017), *Whither accounting research? A European view*, Critical accounting research? A European Review, 42, 59-73.
- Roberts, J., Jones, M. (2009), *Accounting for self interest in the credit crisis*. Accounting, Organizations and Society, 34, 856-867.
- Sellhorn, T., Skaife, H. (2008), *The cross-country comparability of IFRS earnings and book values: evidence from accounting-based valuation models*, paper presented at the 31st Annual Congress European Accounting Association, Rotterdam, April.
- Tsalavoutas, I., Andre, P., Enavs, L. (2012), *The transition to IFRS and the value relevance of financial statements in Greece*, The British Accounting Review, 44, (4), 262-277.
- Zeghal, D., Lahmar, Z. (2016), *The Impact of IFRS Adoption on Accounting Conservatism in the European Union*, International Journal of Accounting and Financial Reporting, 6, (1), 127-160.
- Zeghal, D., Chtourou, S., Fourati, Y. (2012), *The Effect of Mandatory Adoption of IFRS on Earnings Quality: Evidence from the European Union*, Journal Of International Accounting Research, 11,(2), 1-25, <http://dx.doi.org/10.2308/jiar-10221>.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ

- Βαζακίδης, Α., Σταυρόπουλος, Α., Στεργιάκη, Ε. (2013), *Η υιοθέτηση των ΔΠΛ/ΔΠΧΠ και η ανάγκη ανάπτυξης νέων χρηματοοικονομικών τεχνολογιών*, Διαθέσιμο στο http://mibes.teithessaly.gr/esdo_proceedings/proceedings/2013/Vazakides-Stavropoulos-Stergiaki.pdf. Πρόσβαση την 01-05-2019.
- Δημητράς, Α., Βρέντζου, Ε. (2015), *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα*. Διαθέσιμο στο www.kallipos.gr. Πρόσβαση στις 01-05-2019.
- Heem, G. (2007), *International accounting standardization : the institutional legitimacy of a private standards setters*. Διαθέσιμο στο <https://halshs.archives-ouvertes.fr/halshs-00856207/document>. Πρόσβαση στις 20-05-2019.

Filip, A., Hammami, A., Huang, Z., Jeny, A., Magnan, M., Moldovan, R. (2017), *Effect of Implementation of IFRS 13 Fair Value Measurement: Summary of the Literature Review*. Διαθέσιμο στο <https://www.ifrs.org/-/media/feature/meetings/2018/january/iasb/ap7b-ifrs-13-summary.pdf>. Πρόσβαση στις 29-06-2019.

Ιατρίδης, Γ. (2004), *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Εφαρμογή δυσχέρειες και χρησιμότητα*. Διαθέσιμο στο http://www.hba.gr/5Ekdosis/UplPDFs/deltia/4_2004/84-95.pdf. Πρόσβαση την 01-05-2019.

Ipino, E., Parbonetti, A.(2011),*Mandatory IFRS Adoption: The Trade-Off between Accrual and Real-Based Earnings Management*, Διαθέσιμο στο SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2039711>.

Καραμάνης, Κ. (2009), *Η εφαρμογή των ΔΛΠ στην Ελλάδα*, Διαθέσιμο στο <https://www.tovima.gr/2009/01/06/finance/i-efarmogi-twn-dlp-stin-ellada/>. Πρόσβαση στις 01-05-2019.

Silva, F., Couto, G. (2007), *Measuring the impact of International Financial Reporting Standards (IFRS) in firm reporting: the case of Portugal*. Διαθέσιμο στο <http://ssrn.com/abstract/4969972>.

www.tovima.gr.(2009). *Η εφαρμογή των ΔΛΠ στην Ελλάδα- Θετικές συνέπειες για ελεγκτές, λογιστές και επιχειρήσεις, -Σοβαρές δομικές αδυναμίες των εποπτικών αρχών εντόπισε η έρευνα*. Διαθέσιμο στο <http://www.tovima.gr/finance/finance-news/article/?aid=249381>. Πρόσβαση στις 01-05-19.

www.iasplus.com. (2019), *IFRS 13- Fair Value Measurement*. Διαθέσιμο στο <https://www.iasplus.com/en/standards/ifrs/ifrs13>. Πρόσβαση στις 10-06-2019.

<https://gosuccess.eu>. (2011), *Συνοπτική Εισαγωγή στη λογιστική τυποποίηση (Λογιστικά Σχέδια)*. Διαθέσιμο στο <https://gosuccess.eu/2011/03/sinoptiki-isagogi-sti-logistiki-tipopiisi-logistika-schedia/>. Πρόσβαση στις 20-05-2019.

www.e-forologia.gr . (2019), *ΔΠΧΑ 1*. Διαθέσιμο στο <https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=74EDA4A87E460F30.1D031AEA53&version=2005/08/18>. Πρόσβαση στις 15-06-2019.

www.e-forologia.gr . (2019), *ΔΠΧΑ 2*. Διαθέσιμο στο <https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=D1BDD531AF2D97A8.1D031AEA53&version=2004/02/19>. Πρόσβαση στις 15-06-2019.

[www.e-forologia.gr . \(2019\), ΔΠΧΑ 3. Διαθέσιμο στο](https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=6C343CC7B01DF148.1D031AEA53&version=2004/03/31)<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=6C343CC7B01DF148.1D031AEA53&version=2004/03/31>). Πρόσβαση στις 15-06-2019.

[www.e-forologia.gr . \(2019\), ΔΠΧΑ 4. Διαθέσιμο στο](https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=A5A27436016AD070.1D031AEA53&version=2005/12/15)<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=A5A27436016AD070.1D031AEA53&version=2005/12/15>. Πρόσβαση στις 15-06-2019.

[www.e-forologia.gr . \(2019\), ΔΠΧΑ 5. Διαθέσιμο στο](https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=A1210BF3B1FEA488.1D031AEA53&version=2004/03/31) <https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=A1210BF3B1FEA488.1D031AEA53&version=2004/03/31>. Πρόσβαση στις 15-06-2019.

[www.e-forologia.gr . \(2019\), ΔΠΧΑ 6. Διαθέσιμο στο](https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=1B7053E9AE2DFBF0.1D031AEA53&version=2005/06/30) <https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=1B7053E9AE2DFBF0.1D031AEA53&version=2005/06/30>. Πρόσβαση στις 15-06-2019.

[www.e-forologia.gr . \(2019\), ΔΠΧΑ 7. Διαθέσιμο στο](https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=D65743C3848F91B0.1D031AEA53&version=2005/08/18) <https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=D65743C3848F91B0.1D031AEA53&version=2005/08/18>. Πρόσβαση στις 15-06-2019.

[www.e-forologia.gr . \(2019\), ΔΠΧΑ 8. Διαθέσιμο στο](https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=B1F8248501129D78.1D031AEA53&version=2006/11/30) <https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=B1F8248501129D78.1D031AEA53&version=2006/11/30>). Πρόσβαση στις 15-06-2019.

www.nbg.gr. (2018), *Ανακοίνωση σχετικά με την εφαρμογή του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»)* 9. Διαθέσιμο στο <https://www.nbg.gr/greek/the-group/press-office/press-releases/Pages/epiptosi-dpha-9.aspx>. Πρόσβαση στις 10-06-2019.

<https://www.grant-thornton.gr>. (2016), *Get Ready for IFRS 13*. Διαθέσιμο στο <https://www.grant-thornton.gr/insights/article/get-ready-for-ifs-9-issue-2/>. Πρόσβαση στις 10-06-2019.

<https://www.e-forologia.gr>. (2019), *ΔΠΧΑ 10*. Διαθέσιμο στο <https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=B9BCB5289F421B4C.1D031AEA53&version=2012/12/11>. Πρόσβαση στις 10-06-2019.

<https://www.e-forologia.gr>. (2019), *ΔΠΧΑ 11*. Διαθέσιμο στο <https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=A0E8FCE68B316B88.1D031AEA53&version=2012/12/11>. Πρόσβαση στις 10-06-2019.

<https://www.accountancygreece.gr>. (2019), *ΔΠΧΑ 11 ΑΠΟΚΟΙΝΟΥΣΥΜΦΩΝΙΕΣ (IFRS 11 JOINTARRANGEMENTS)*. Διαθέσιμο στο <https://www.accountancygreece.gr/dpcha-11-apo-koinoy-symfonies-ifs-11-joint-arrangements/>. Πρόσβαση στις 10-06-2019.

<https://www.e-forologia.gr>. (2019), *ΔΠΧΑ 12*. Διαθέσιμο στο <https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=881544A47720BBC4.1D031AEA53&version=2012/12/11>. Πρόσβαση στις 10-06-2019.

<https://www.taxheaven.gr>. (2017), *Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων*. Διαθέσιμο στο <https://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/2.5735>. Πρόσβαση στις 20-06-2019.

<https://www.grant-thornton.gr>. (2017), *ΔΠΧΑ 15: Νέο πρότυπο για την αναγνώριση των εσόδων*. Διαθέσιμο στο https://www.grant-thornton.gr/globalassets/1.-member-firms/greece/insights/pdfs/publications/ifrs-15_-grant-thornton.pdf. Πρόσβαση στις 20-06-2019.

<https://www.e-forologia.gr>. (2019), *ΔΠΧΑ 15*. Διαθέσιμο στο <https://www.e-forologia.gr/cms/viewContents.aspx?id=207585>. Πρόσβαση στις 20-06-2019.

<https://www.grant-thornton.gr>. (2017), *ΔΠΧΑ 16: Νέο πρότυπο για τη λογιστική των μισθώσεων*. Διαθέσιμο στο https://www.grant-thornton.gr/globalassets/1.-member-firms/greece/insights/pdfs/publications/ifrs-16_-grant-thornton.pdf Πρόσβαση στις 20-06-2019.